

Leldžia Amerikos Lietuvii
R. Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga
366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

VOL. XXXVI. No. 15.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tues)

VASARIO (February), 27 D., 1951 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Korėjos fronte

Kontrofenzyva atmeta

Jung. Tautų daliniai per keturias kontrofenzyvos dienas viduriniame Korėjos fronte purvinais keilais žymiai pasivarė pirmyn. Hoengsong mieste amerikiečiai išgelbėjo du savo sužeistuosius, o kitus septynis jo apylinkėse. Komunistų kontratakos vasario 25 d. sulaukė Jung. Tautų dalinių slinkimą į vakarus nuo Hoengsong.

Komunistai pabėgo

Kinijos komunistai, pajutę apsupimo pavojų, pabėgo iš Hoengsong - Pyongchang - Chechon trikampio. Manoma, kad apie 14,000 pabėgusiųjų raudonųjų bus susimėtę kalvose į šiaurę nuo Hoengsong. Oro žvalgyba pranešė, kad priešas yra persimėtęs į savo gilios užfrontės pozicijas apie Hongchon.

Iš 10-to korpo gen. Edward M. Almond praneša, kad buvo sunaikinta puolamoji galia dviejų šiaurės Korėjos korpusų ir išvestos iš rikiuotės dvi kinų divizijos prie Chipyong. Oro pajėgos vėl pastebėjo šiaurės Korėjoje kinų komunistų vėžimus, judančius fronto link.

Žuvo generolas B. E. Moore

Vasario 24 d. helikopterio nelaimėje prie Han upės žuvo neseniai paskirtas 9-to korpo vadu gen. majoras Bryant E. Moore. Helikopteriui dėl nežinomų priežasčių staiga nustojo veikti ir nukrito į upę. Mirties smulkmenos nebuvo praneštos; ar gen. Moore mirė nuo žaizdų ar prigerė leduotoje Han upėje. Pilotas tik nesunkiausiai sužeistas.

Korėjos ir kinų komunistai nuo karo pradžios neteko 624,000 savo kovotojų. Kinijos komunistų nuostoliai siekia 206,000 vyrų. Šiaurės Korėjos — 418,000 vyrų.

STALINAS PO VESTUVIŲ ILSISI KAUKAZE?

Tabris, Iranas. — Pastarosiomis dienomis iš Sovietų valdomos Armėnijos, pasinaudodami užėjusia sniego pūga, perbėgo į Persiją vienas kolozo prižiūrėtojas ir raštininkas. Jie pasakoja, kad Persijos pasienyje yra sutraukta daug raudonosios kariuomenės, kuriai neva vadovauja maršalas Žukovas. Pats Stalinas taip pat esąs Kaukaze, Soči kurorte, kur jis turi liuksusinę žiemos rezidenciją. Žmonės sprendžia iš apsaugos priemonių, kurių buvo imtasi tuojau po Stalino vedybų, įvykusių apie Kalėdas. Jis tuojau ir išvykęs į Kaukazą su nauja savo pačia, buvusia aviatore 'drauge Ras-kova'.

Tačiau tikros pavardės naujos Stalinienės niekas

nežino. Žmonės eina kalbos, kad tai ne kas kita, kaip kažkur "dingusi" Rumunijos diktatorius Anna Pauker. Pagrindas tam patikėti yra tas, kad ilgą laiką, mirus pirmajam Stalino žmonai (sakoma, buvo nužudyta), Kremliaus diktatorių gyveno su Lozoriaus Koganovičiaus dukterimi. Ją metęs tikrai sustiprėjo Rusijoje antisemitizmui. O daug kas nežino, kad Anna Pauker yra taip pat semitė, rabino duktė.

Iš visų užsieninių bolševizmo vadų ji turėjo Stalinui daugiausia įtakos ir net privilegiją privačiai su Stalinu telefonu kalbėtis. Porą kartų tiesiai buvo nuskridusi į Soči, kur dabar pasidariusi šeiminingė.

IŠOKO Į AMERIKĄ

Washington — Vasario 20 d. atstovų rūmai sutiko, leisti nuolat apsigyventi Amerikoje buv. sovietų mokytojai O. Stepanovai Kasenkina, kuri savo laiku pagarsėjo iššokdama pro langą iš Sovietų generalinio konsulato, 3-čio aukšto, New Yorke. Tas reikalas dabar persiustas galutinai užbaigti senatui.

Tokiu būdu Kosenkina, iššokdama iš "Sovietiškojo rojaus" konsulato, kuris pagal tarptautinę teisę laikomas Sovietų teritorija, išoko į Amerikos teritoriją. Tai yra

tas, kad ji būtų šokusi per geležinę sieną. Tik dabar atstovų rūmų sprendimu jai pripažinta imigrantės teisės.

Mano, kad apseis be karo

Chicago. — Averell Harriman, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje, pareiškė, kad jis įsitikinęs, jog galima bus laimėti ir be karo. Tas jo įsitikinimas dabar esąs stipresnis, negu prieš penkerius metus, kai jis buvo Maskvoje. Jis nepasakė, kuo tą savo nuomonę grindžia.

Tariai ar siųsti į Europą kariuomenę (iš kairės į dešinę): senatorius Wherry; Oro pajėgų vadas gen. Hoyt Vandenberg, Armijos Stabo viršininkas gen. J. Lawton Collins ir Jūros operacijų viršininkas admiralas Forrest P. Sherman. Pasitarimas įvyko prieš posėdį su karine senato komisija, kurioje gen. Collins pareiškė, kad Vakarų Europai reikalinga daugiau sausumos kariuomenės ir kad sąjungininkai turi ją duoti.

Žudoma maža tauta

Praėjusį šeštadienį, vasario 24 d., suėjo taip pat 33 metai, kai buvo Estija paskelbta nepriklausoma. Visam laikui pasaulio estai tą dieną rengė minėjimus ir protesto susirinkimus prieš bolševikų okupaciją. Švedijoje veikia Estijos gelbėjimo komitetas kreipėsi į viso pasaulio laisvas tautas, atkreipdamas dėmesį į žudomą mažą tautą prie Baltijos marių.

Estija yra kiek mažesnis kraštas už Lietuvą, su arti pusantro milijono gyventojų. Ji labai plačiai prieina prie Baltijos jūros. Rytuose ją kaimynai — rusai, šiaurėje — suomiai, pietuose — latviai.

Kaip istorija moko, estai nuo senovės savo žemėse yra įsigyvenę. Vėliau, 13 amžiuje, įsigalėjo vokiečiai, kurie suėmė į savo rankas žemes, sudarė ponų luomą ir kelis šimtus metų spaudė. Paskui dar porą šimtų metų spaudė rusai. Laisvę, kaip ir mes, tik su ginklu iškovoję, Didžiajam karui pasibaigus. Nepriklausomybę pasiekė 1918 m. vasario 24 d.

Atgavę nepriklausomybę, estai padarė greit žemės reformą, sudraskydami vokiečių ir kitų atėjusių ponų dvarus ir leisdami saviškiams gerai įsistiprinti savo žemę. Išplito krašto švietimas per mokyklas ir įvairias organizacijas. Bolševikų agitacijos, kurios drūmstė krašto ramybę, 1924 m. buvo griežtai uždraustos, o 1934 m. uždraustas Estijoje ir fašistų judėjimas,

bandęs įvesti kraštan diktatūrą.

Ilgą laiką Estijai vadavo prezidentas. Konstantinas Pats, iš pat jaunų dienų kovojęs už Estijos laisvę, kentėjęs dėl jos rusų ir vokiečių kaplėjimuose. 1940 m. bolševikų buvo suimtas, ištremtas ir nukankintas.

Šiuo metu Estija vėl kenčia sunkią priespaudą. Beveik pusė visų gyventojų yra išvežta į Rusijos gilumą, o jų vietoje atgabenta rusų. Kaip estai bėgliai pasakoja, Estijos sostinė Tallinas yra beveik rusiškas miestas. Visas pamarys su gausiomis salomis paverstas sutvirtinimo linija, nukreipta prieš švediją. Švedijoje yra ir daugiausia prisiglaudusių estų tremtinių.

Karo laivyno bazių statyba Pabaltijy, kaip praneša P. Intern. Agency, buvo baigta pereinū metu gale. Pagrindinė laivyno bazė, prieš karą bu-

vusi Leningrade, dabar perkelta į Taliną. Leningradas bus atsarginė bazė su didžiausiomis visos Baltijos jūroje laivų statykloms.

Talino uostas gerokai praplėstas. Į uostą iš degamųjų skalūnų kasyklų Š. Estijoje atvežti naftos vamzdžiai. Pravedimo darbai buvo labai slepiami ir juos įvykdė kacetininkai. Naftos vamzdžiai toliau praveisti ir į Paldiskio uostą, Sovietų Baltijos jūros laivyno operacinę bazę.

Paldiskis šiuo metu yra paverstas stipriausiu karo uostu visam Pabaltijy. Požemiuose įtaisyti sandėliai, elektros jėgainės, dirbtuvės ir gyv. būstai personalui, nekalbant jau apie specialius po uolomis įtaisytus tunelius povand. laivams. Įeiti į juos galima maždaug už 2 km. į šiaurės vakarus nuo seniau buv. uosto.

MILIJONAS BALTŲ VERGŲ STOVYKLOSE

Pabėgusio leit. Piragovo tvirtinimu, Sibire gyventojų skaičius siekia apie 18 ar net 20 milijonų. Didelis jų skaičius dirba darbo stovyklose. Vienas milijonas jų yra tik iš Pabaltijų kraštų, 600,000 — japonų karo belaisvių iš Kvantungo armijos. Darbo stovyklų "gyventojų" skaičius siekia tarp 8 ar 12 milijonų. Be baltų tremtinių, ten kiti buvo perkelti su ten 1941 — 1943 m. nukeltomis karo pramonės įmonėmis, be to, po 1 milijoną tremtinių buvo išva-

ryta darbams iš P. Rusijos ir Krymo. Tarp 1945 ir 1947 m. tik vienu ukrainiečių 25% buvo perkelti iš Vak. Ukrainos į Sibirą. (Elta).

Churchillis nepatenkintas

Londonas. — Britanijos konservatorių vadas Winston Churchillis puola premjerą Attlee, kam šis sutiko, kad šis sutiko, kad Atlanto sąjungos vyriausiu admiralu jūros laivynui būtų paskirtas amerikietis. Esą tuo žeminama Britanijos galybė jūroje.

"Amerikos Balsas" kalba

New York. — Amerikos Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad vasario 16 d. "Voice of America" radijas perduoda penkiolikos minučių programą į okupuotąją Lietuvą devyniomis bangomis: 13, 16, 19, 25, 30, 31, 41, 48 ir 49 metrų. Transliacijos esti 7 val. vakaro Lietuvos laiku.

Pirmoji transliacija buvo š. m. vasario 16 d. Tai buvo programos atidarymas ir kartu Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukakties paminėjimas. Tą dieną perduotos į Lietuvą kalbos JAV užsienio reikalų viceministerio Edward Barrett, Lietu-

vos įgalioto ministerio Vašingtone Povilo Žadeikio ir kongresmano Danieliaus Flood iš Wilkies Barre, Pa. Jų kalbas perdavė Dr. V. A. Dambra, plk. K. Grinius ir J. Stukas. Pranešėju buvo inž. Pov. Labanauskas.

Vasario 17 d. buvo perduotos kalbos prel. Myk. Krupavičiaus, VLI. Ko pirmininko; L. Šimučio, ALTO pirmininko; Dr. P. Grigaičio, ALTO sekretoriaus ir St. Lozoraičio, Lietuvos diplomatinio šefo ir įgalioto ministerio Italijoje.

Vasario 18 d. įrašytas ir perduotas į Lietuvą Vasario 16 d. minėjimas, surengtas New Yorke.

LENKIJA BAIGIAMA RUOŠTI KARUI

P. Intern. Agency skelbia, kad abejose Lenkijos dalyse baigiami rusų pasiruošimai karui. Tarp Būgo ir Vyslos ir į rytus už Būgo suformuota stipri sovietų aviacija. Vietiniai gyventojai, norėdami patekti į tą zoną, turi gauti specialius pasus. Lenkų armijos rusinimas yra toli nuvartytas į priekį. Beveik visi karininkai nuo majoro aukštesnų yra rusai, nors kai kurių iš pačių aukštesnių

laipsnių pavardės lenkiškos. Visi karininkai, tarnavę senosios lenkų armijos arba karo metu gen. Anderso daliniuose, atleisti. Nepatikimieji siunčiami į konc. stovyklą netoli Liublino, iš kur vėžami toliau į Rytus. (Elta).

• "Voice of Amerika" transliacijas galima dar išgirsti 250 banga iš radijo stoties WLWO, Ohio, 11 val. iš ryto.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

Statomi keleto milijonų vertės pastatai Vokietijoje tarp Bonn ir Bad Godesberg prie Reino naujai JAV okupacinių pajėgų būstinei. Statyba turi būti užbaigta iki rugsėjo 1 d. Tačiau statybos darbus apunkina statybinių medžiagų trūkumas Vokietijoje. Statyba užima 8-nių akierių plotą. Prie jos gauna darbo 1500 darbininkų.

Kolonijų sekretorius James Griffiths žemesniuose parlamento rūmuose vasario 21 d. pareiškė, kad D. Britanija sustabdo aliejaus siuntimą iš Hong Kongo į Kiniją. Britai taip pat reikalauja, kad Švedija ir Šveicarija suvaržytų karo medžiagų eksportą į rytų Europos valstybes.

Belgijos vyriausybė vasario 23 d. nutarė, kad du tarptautinės komunistų kontroliuojamos angliakasių unijos vadai per 24 val. paliktų Belgiją. Šis įsakymas liečia tos unijos sekretorius luksemburgietį Antonie Schroeder ir jos pirmininką prancūzų Henri Torrel, kurie yra pavojingi krašto saugumui.

Adm. Carl Holden, New York laivyno bazės komendantas, paskirtas JAV jūrų pajėgų vadu Vokietijoje.

Dvi JAV Tautinės Sargybos divizijos — 50-ji Kalifornijos ir 45-ji Oklahomos paskirtos papildomai Japonijos apsaugai ir ateinančių mėnesių išvyksta.

Prezidentas Trumanas vasario 23 d. paliko Washingtoną ir 23 dienoms išvyko į savo įprastą poilsio vietą Key West. Valstybės sekretorius Achesonas su savo žmona išskrido iš New Yorke į Bermudo salas taip pat dviem savaitėm atostogų.

Ambasadorius J. Foster Dulles vasario 24 d. sugrįžo iš apie mėnesį užtrukusios kelionės Pacifike. Nepasakė, kaip greitai galės būti pasirašyta taikos sutartis su Japonija, bet dėl savo misijos rezultatų pareiškė optimizmo.

Gen. de Gaulle vasario 25 d. kalbėdamas Verdun'o pergalės 35 m. sukakties proga, pareiškė, kad JAV atsakymas siųsti daugiau ginkluotų pajėgų Europon, būtų lygus Europos pasmerkimui invazijai.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATION KAINA

Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metais \$5.00

Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metais \$3.00

Foreign yearly \$5.50 Užsieny metais \$5.50

Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav-tęj metais \$3.50

166 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone: Redakcijai — SO 8-6808; Administracijai — SO 8-2680

Prabilo ir lietuviškai

Amerikos Balsas — Voice of America, — jau kurį laiką siekia Sovietų Rusijos okupuotus kraštus, Lietuvą buvo palikęs už geležinės uždangos. Buvo tam laikurių politinių priežasčių, galbūt ir rimtų, bet buvo ir slaviškos įtakos, kuri vis dar nenusikrato senos minties valdyti mažesnius kaimynus, kaip kitados valdė caro žandaras, o dabar — bolševikų enkavedistas. Pro tą dvigubą geležinę uždangą ALBAS sėkmingai prasimušė, ir Vasario 16 d. "Voice of America" prabilo taip pat lietuviškai. Džiugu konstatuoti, kad Valstybės Departamentas lietuvių klabenimus gerai suprato ir nuoširdžiai parėmė. Pirmuoju kaip tik prabilo JAV užsienio reikalų viceministeris Edward Barrett. Jo žodžiai buvo nuoširdūs ir reikšmingi:

"Aš jaučiuosi turįs nepaprasto malonumo dalyvauti Amerikos Balso transliacijoje lietuvių kalba atidarymo programoje, vna šią dieną, Vasario 16, kada lietuvių ir jų skaitlinei draugai visame pasaulyje švenčia Lietuvos Nepriklausomybės dieną."

JAV visuomenė ir vyriausybė šiu transliacijų kelių stengsis perduoti jums tą gyvą dėmesį ir susirūpinimą, kurį turi dėl lietuvių tautos gerovės. Susirūpinimas, kuris čia jaučiamas dėl lietuvių tautos padėties, nėra naujas. JAV stipriausiai jis buvo išreikštas pareiškime, išleistame 1940 m. liepos 23 d.

Viceministeris Ed. Barrett priminė visą tą pareiškimą, kuriame tarp kitko buvo pasakyta: "Čionykščios valdžios nusistatymas yra visiems žinomas. JAV žmonės yra nusistatę prieš grobimą, ir tai nepaisant, ar tas grobimas būtų vykdomas tiesioginiai jėga ar įjau tik grąsinant... Jie taip pat smerkia betkokį kišimąsi į kitos suverenės valstybės vidurinius reikalus, ir tai nepaisant, kiek viena gali būti galin-gi, o kita silpna..."

Toliau Ed. Barrett pabrėžė, kad JAV ir šiandien laikosi to paties nusistatymo, nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir iki šiol tebeprapažįsta diplomatinis ir konsularinius Lietuvos atstovus Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Baigdamas viceministeris Edw. Barrett pareiškė, kad JAV "tikslas yra taika, laisvė ir teisingumas visiems... Šių minčių vedamas, aš perduodu lietuvių tautai savo ir taip pat JAV visuomenės bei vyriausybės sveikinimus".

Komunizmo žlugimas jau prasidėjo

Kongresmano T. Lane's kalba, pasakyta Vasario 16 dienos minėjime, surengtame Lawrence, Mass.

Minėdami 33-jų metų sukaktį nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, jūs susirinkote čia sužadinti atsiminimus ir atgaivinti jausmus, kuriuos mes kiekvienas privalome turėti savo gimtajam kraštui — tėvynei.

Diktatoriai yra priglavikai

Dvidešimtojo amžiaus diktatoriai yra slapukai, priglavikai, vilkai avies kailyje. Jie dedasi švelniais bei maloniais tik tol, kol gauna įsibrauti į svetimus namus. Įsibrovę užpuola ir pavergia savo auką pirmiau, negu ji tai supranta ir pajunta. Tokia nelaiminga au-ka buvo ir Lietuva. Tokiame pat pavojuje esame šiandien mes visi.

Kai Lietuva buvo užpulta, mes buvome abejingi. O jau tada privalėjome parodyti savo galią ir Lietuvą ginti. JAV, Britanijos, Prancūzijos ir kitu laisvųjų šalių gyventojai leidomės apgauti ir pasidavėme inderferentizmui. Kai tos baisiosios kriminalystės buvo vykdomos, mes stovėjome ir žiūrėjome, net piršto nepajudindami savo broliams pagelbėti.

Dabar jau žinome

Mes tada save priglaudėjome manydami, kad komunizmas nėra toks juodas, kokių jis buvo

piešiamas. Dabar mes jau patyrėme ir kitaip galvojame, nes mes patys atsidūrėme tokiam pat pavojuje. Ir mes emėmės greitai ir su jūriniu ginkluotiu. Mat, jau iš patyrimo žinome, kas mus ištiko bebendraudant su komunistais.

Gražūs žodžiai mūsų nebeišgelbės! Mes vieni patys nebegalime išsilaikyti saugūs. Mums reikia taktininkų tokių, kaip Lietuva ir kitos šalys. Tačiau jos dabar jau negali mūsų paremti dėlto, kad mes nerėmėme jų, kai jos buvo pavojuje. Nors kai raudonieji užpuolė mūsų šalį, ir amerikiečiai pajuto tam tikrų nuostolių.

Mums pavergti komunistai dirba visas septynias dienas

Jeį kas tariasi galįs būti "pusiau komunistu", nepakenkdamas savosios šalies gerbūviui, tas klysta. Anksčiau ar vėliau jis bus pavergtas arba sulikviduotas. Net ir Kinijos raudonieji įsitikins (jei dar iki šiol neįsitikino), kad ir jie yra Stalino kaliniai, nors ir mano esą laisvi savo elgesiuose. Ir mes, Amerikos gyventojai, negalime būti tik vienos dienos komunistais, pamiršdami komunizmas nėra toks kitas 6 savaitės dienas. Mūsų pavergimui jie dir-

Dėkodami už nuoširdžius žodžius, tiesiai pasakytus pavergtai ir žudomai lietuvių tautai, tikime, kad jie prasiskverbė pro visas kliūtis, prasiskverbė ir toliau ir sklis Lietuvoje, kaip suraminimas ir pasikatinimas išverti iki išsivadavimo valandos. O išsivadavus niekada nebus pamiršti draugai nelaimėje.

Nelaimė, kuri yra apėmusi pasaulį, gali būti įveikta tikta visų, didelių ir mažų, sąjungtomis jėgomis. "Amerikos Balsas" yra šauklys į tą kovą. Prabilęs ir lietuviškai, jis savo balsą dar sustiprino.

L. Kn-va.

Automobiliai, televizijos ir... bombos

1945 metų gale mes sulikvidavome visas savo karines pajėgas. Mums išrodė, kad mūsų gynėjai, jau mums nebereikalingi ir mes visi norėjome grįžti į ramias savo vaikystės dienas. Juk du dideli vandenynai skyrė mus nuo viso kito pasaulio, todėl mes tikėjome galį rūpintis vien tik savo reikalais. Stalinas gi galvojo kitaip. Jis savo karinių pajėgų nelikvidavo, jis negamino savo gyventojams nei automobilių, nei televizijų, nei radijo aparatų, bet tik karui reikalingus dalykus.

Ko Stalinas dar privengia?

Tiesa, mūsų atominė bomba vertė Staliną dvigubai apsigalvoti ir suprasti, kad jis tik iš lėto begalės plėstis. Visdėlto, jis tada dar galėjo šen ten įsiveržti, galėjo dar papirkti keletą išdavių, galėjo dar iš mūsų rankų išplėsti draugus, kuriems padėti mes vis dar nebuvome pasirengę.

Stalinas ruošiasi ir vieną dieną turės atominę bombą. Buvo jau manoma, kad Amerika pasi-lik savo izoliacionizme tol, kol Stalinas su savo atominė bomba galės užkariauti visą pasaulį. Tačiau šiuo metu (nors jau kiek ir pavėluotai) išbudome ir skubiai emėmės atsigrębti.

Bandėme pasiteisinti, bet...

Taip, mes buvome trupučią sujudinti gir-dėdami, kas dedasi rusų okupuotose šalėse, bet vis dar bandėme pasiteisinti, kad tai ne mūsų reikalas, kad visa tai vyksta kažkur toli nuo mūsų, bet 1950 metais, kai pamatėme pavojų Korėjoje (ji juk buvo dar toliau nuo mūsų) ir UNO pareikalavo ginti šį mažą kraštelį, mes jau buvome padarę geroką pažangą savo protavime.

Po rusiškos meškos letena

Lietuva, Latvija, Estija buvo rusiškosios meškos letenų pagriebtos be jokio mūsų protesto. Po

(Nukelta į 4-tą pusl.)

Iš Vasario 16 minėjimo Lawrence, Mass. Iš kairės į dešinę: Antanas Vasi-lauskas, Alfonsas Lesinskas, kun. Petras Šakalys, kongresmanas Thomas J. Lane (jo pasakyta kalba spausdinama šiam puslapyje), Lawrence miesto mayoras James P. Meehan, Lawrence lietuvių parapijos kleb. kun. Pranciškus M. Juras ir kun. Vaclovas Paulauskas. Aprašymą žiūr. pusl. 4.

(Courtesy of Lawrence Eagle-Tribune)

SURUDIJUSI GRANDINĖ

— Apie 20. Būsim laimingi, jei surankiosim 25. Mažoka.

Dičkis pakraipė galvą. Tačiau veikiant sumaniai turėtų užtekti. Manėčiau, kad pirmąjį sunkvežimį reikia praleisti — tegu važiuoja. Jei nuvažiuos, mums bus lengviau su kitais apsidirbti. Jei sugrįš, jie manys, kad turi persvarą, ir grįš kautis. Kitų sunkvežimių padangas reikia sužaloti ir paskui elgtis paprastu būdu.

— O kas daryt su paskutiniu sunkvežimiu? — paklausė Vilkaitis.

— Reikia sudaužyt padangas, nes gali pabėgt šauktis pagalbos.

Planas atrodė tikslus, ir partizanai jį užgyrė. Transportinius sunkvežimius naikinti ir traukinius sprogdinti partizanai buvo įgudę. Tai eilinis darbas. Dabar taktika teks kiek pakeisti, jei tikrai du sunkvežimiai gaben tik čekistus. Tikta klausimas, ar čekistai važiuos pirmieji ir paskutiniai. O gal bus viduryje įsimašė? Tačiau tai bus žymu iš jų elgesenos. Tokiuose dalykuose partizanai gerai susivokia. Kol kas dar jiems rūpi pats svarbiausias klausimas: kada ir kuriu keliu tremtiniai bus gabenami? Bolševikai ko griežčiausiai tai slepia. Bet ir tuos dalykus žvalgyba beveik neklaidingai suseka. Tad belieka tik būti pasiruošusiems ir kantariai laukti.

Gali atrodyti keista, kad tokiam svarbiam žygiui, taip mažai partizanų tesusirenka. Bet reikia nepamiršti, jog tremtinių trans-

portų būna daug — po keliolika ar keliasdešimt kartu. Visus reikia daboti ir mėginti sutrukdėti. Be to, atsižvelgiama ir į kovotojų kokybę. Kur dalyvauja Dičkis, Genys, Grūzdas, Vilkaitis, Ilgaitis — tai tokie atkaklūnai verti viso šimto eilinių narsuolių. Tad dėl negausaus skaičiaus partizanai nenusimena. Ir dabar jų ūpas pakilus, ypač dėlto, kad atvyko tas milžinas Dičkis, kurs palinkęs po sunkiausiu arklį, ant paskutinių kojų jį pastato. Dabar jie gėrisi šakuotu Dičchio basliu, kurs tiek bolševikiškų galvų yra sutriuškinęs, kad jo savininkas nė skaičiaus nebepamena. — Et, galvą suskauda juos beskačiuojant, — jis klausiamas atsako. Tarsi kas paklaustų raumeningą berną: kiek šieno pradalgų per vasarą yra nuplovęs?

Vilkaitis su pagarba pakilnojo Dičchio lazda. Jos galas buvo nudėmėtas sukrektų kraujo lašais. Staiga krūptelėjo, pajutęs, kad pirštai sučiupo šlapią vietą. Pažiūrėjo — kraujas.

— Ir vėl kokį Ivaną nuskynei? — kreipėsi į Dičkį.

— A! — lyg ką prisiminė milžinas. — Ot, einant pas jus kažkas mane sekė, pradžioje iš tolo, paskui vis artyn. Būčiau nekludęs — tuščia jo. Bet buvau jau arti lindynės — tunelį. Reikėjo apsidrausti. Pradėjau eiti vis lėtin ir staiga apsisukęs, šokau prie jo artyn. Jis suprato neištrūksis ir siekė į kišene pistalieta. Nesuskubo išsauti, nes paleidau lazda ir pakirtau jam kojas. Pargriuvu vargšas. Negražu gulintį mušti, bet šiuo atveju ką bedarysi — turėjau nabagėlį pribaigti, nes mūsų saugumas to reikalavo — lindynė į tunelį buvo vos už kelių pėdų. Jisai būtų atvedęs čekistus ant mūsų pėdų.

Paskutinius žodžius Dičkis ištare lyg pasiteisindamas, bet partizanai nė nemanė jo

kaltinti, kad parbloktą šnipą pribai-gė. Visi su pasigėrėjimu jį žiūrėjo.

— Beje, kam reikia pistalieta? — išsitraukė Dičkis iš kišenės stambų revolverį. Atėmiau iš to šnipuko. Norėčiau sau pasilaikyti, bet mano kišenės ir taip pilnos ginklų.

Revolverį pasigriebė Vilkaitis, nes jis arčiausia stovėjo.

— Už tai gražink man lazda, — nusišypsojo Dičkis.

— Duok ir man pačiupinėti, — tarė Gegužis ir, kiek pakilnojęs, gražino lazda Dičkiui.

— Sunki, bet smagi ir garbinga. Kai atitarnaus, atiduok ją muziejui. Tai istorinis ginklas.

— Gal tuo atžvilgiu, kad tai simbolinis nuobagintas Lietuvos apsigynimas, — tarė Genys. — Ka gi: elgetų lazdos nelaisvės grandinė jau daužo.

Kurį laiką Genys lyg ko nerimastavo. Kraipėsi lyg norėdamas ką pasakyti, bet ne tai neišdrįso, ne tai abejojo, ar verta. Gegužis tai pastebėjo ir, nujausdamas, kad čia gali būti svarbus reikalas, prabilo:

— Aš matau, kad mūsų vadas nori ką pranešti. Turbūt ryšiumi su planuojamu žygiu. Tad betkokia žinia bus naudinga. Labai prašome.

Genys visus peržvelgė ir dar lyg dvejodamas, tarė:

— Ir mūsų žygi tas liečia, ir partizanų darbuote, ir bendrai visos kankinamos Lietuvos padėti. Mes kenčiam, kovojam ir taip masiniai žustam, kad savaime skverbiasi baisinga mintis: ar bešiks gyva lietuvių tauta? Ar daug ką gelbės tie mūsų kruvini smūgiai, kuriuos suduodam priešams, bet už kuriuos ir mes brangiai sumokam? O kas apie juos žino, kas mūsų kančias mato, kas mūsų dejones girdi? Ar tie kruvini smaig-liai darbai ir mūsų mardėjimo vaitonės pra-

siveržia pro geležinę uždangą? O jei kur ir prasiveržia tas šaukių į dangų nekalta marinas tautos balsas, tai milijonais dolerių paremtas melagingos propagandos būgnas ar nenustelbia mūsų silpnučio, retkarčiais nugirsto balselio? Ar jis, kad ir nugirstas, nepraskamba pro savanaudžių klausytojų ausis, nė kiek nepaliesdamas jų akmeninių širdžių? Ar daug atsiras tokių, kurie supratę mūsų tragišką padėtį, padės mums graužt geležinę nelaisvės grandinę? Tačiau ar tai reišia, kad mes nusimėnę dėl tų pasibaisėtinų aplinkybių, turime nutilti? Oi, ne! Mūsų pareiga: su kiekvienu priešams teigiamu smūgiu paleisti garų aidą, kad jis, tarsi kertamo medžio atgarsiai, eitų į platų pasaulį. Juo mušdami tankiau stenėsim, juo daugiau galimybių, kad kas nors išgirs tą mūsų kruvinos tiesos propagandą. Ir dažnai krisdamas lašas padaro akmenyje duobutę. Ar ne tiesa, draugai partizanai?

— Kur jau čia nebus tiesa, — tarė Grūzdas. — Tik kas užsiims ta propaganda? Ir kokiomis priemonėmis ją skelbsime, kai visi keliai uždaryti?

— Galimybių skelbti vis dėlto esama, — atsakė Genys, — Mūsų vyriausybė tą kelią žino. Suprantama, tai griežta mums neprieinama paslaptis. Vyriausybė ta galimybė naudojasi, bet prisibijotina, kad per retai ir gal per daug diplomatinio būdu. Tad mes tą propagandą pagyvinkime savo ispidžiais ir juos vyriausybei įteikime. Gal iš karto nepagirs ir nepriims, bet mėginkime dažnai klabinėti. Tegu juos pasaulin paleidžia kaip kankinamos liaudies balsus. Aš tokį laisvą jau esu parašęs ir norėčiau gauti jūsų pritarti-mą. Ar leisite jį perskaityt?

— Skaityk, skaityk! — vienbalsiai visi pritarė.

Vasario 16 minėjimai

LIETUVA, MANO ŠIAURĖS PASVAISTE!

Lawrence, Mass.

● Pamaldos

Vasario 17 d. iš ryto šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje. Kleb. kun. P. Juras, asistuojant kun. P. Šakaliui ir kun. V. Paulauskui, atgiedojo ekzekvijas ir atlaikė iškilmingas šv. Mišias už žuvusius ir nukankintus Lietuvos savanorius, partizanus, kalinius, Sibiro kankinius, nuždytus veikėjus. Į pamaldas susirinko ir karštai meldėsi labai gražus vietos lietuvių katalikų būrys.

Vasario 18 d. sekmadienį po mišių, už Lietuvą kleb. kun. P. M. Juras pasakė pritaikintus pamokslus apie tėvynės meilės pareigą. Ragino pasitikėti Dievu, prašyti Jo pagalbos ir tiesti pavergtai tėvynei pagalbą savo darbu ir aukomis.

● Kalbėjo mayoras ir kongresmanas

Po pietų visi, atėjusieji į sukahties minėjimą, pirmiausia susirinko bažnyčioje, kur atkalbėjo rožančių ir maldą už Lietuvą.

Po to parapijos salėje minėjimą pradėjo Merrimack College prof. A. Lešinskas. Šią lietuviams brangią šventę pagerbė nuosirdūs mūsų bičiuliai: Lawrence miesto mayoras J. Mihan ir kongresmanas T. Lane.

Miesto mayoras J. Mihan sveikindamas pareiškė, kad "Lietuvai pagalbos ranka šiais metais yra ištiesta, negu kada nors kitados". Toliau jis pabrėžė, kad kone visi gyvenantieji Amerikoje nėra čia buviai, o ateiviai arba jų vaikai. Dėlto "neturime užmiršti, kad esame skolingi toms šalims, iš kurių žmonės čia suvažiuo. Amerika turtinga ir galinga tik dėlto, kad čia atvažiuavusieji žmonės, ieškodami laisvės, sukūrė šį gerbuvį ir leido mums būti stipriais. Lai jie (lietuviai tėvynėje) žino, kad už tai dabar jūs norite ir stengiatės jiems padėti".

Kongresmanas T. Lane pasakė ilgą ir turiningą kalbą, kuri buvo palydėta griausmingomis ovacijomis (santauką žiūr. 3 pusl.).

● "Laisvės nevertas — kas negina jos"

Šiais žodžiais, kuriuos Amerikos lietuviai įrašė Kauno Karo Muzėjui padovanotame Laisvės Varpe, prof. A. Vasilauskas pradėjo gražią ir išsamią paskaitą. Suminėjęs, kad kiekvienos tautos idealiausia gyvenimo forma yra

savoji valstybė, kad mes Lietuvos valstybės paskelbimo šventę kaip tik švenčiame, bet jau nebe džiaugsmo, tik buvusios laimės prisiminimu, pasiryžimu bei įsipareigojimu, plačiai paminėjo, kaip lietuviškoji dvasia — amžiais kovojo už kiekvieną savos žemės pėdą ir ryžtingai siekė laisvės. Toji pat lietuviškoji dvasia dabar kiekvieną įpareigoja išlikti pačiam lietuviui ir savo darbu ir auka padėti Lietuvai išsilaivinti.

● "Kristus — gražiausias tėvynės meilės pavyzdys"

Kun. V. Paulauskas savo žodyje nurodė, kaip Kristus mylėjo savo mažą ir nedėkingą Palestiną, savo tėvynę. Jis tėvynėje mokė, darė stebuklus, kentėjo ir mirė. Savo pamokslams naudojo žydų kalbą, savo krauju suvilgė žemę tėvynės, kurios nelaimės matydami Jis taip gaudžiai verkė. Jis ir neišėjo iš savo tėvynės tol, kol neatėjo valanda eiti pas Tėvą. Kristus įsėkė ir kitas tautas mylėti ir jas krikštyti. Kaip nevalia užmūsti žmogaus, taip lygiai nevalia žudyti ir tautų. Ir lietuvių tautos žudymas yra didelis.

Lietuva — mūsų valstybė

Worcester, Mass.

Aušros Vartų parapijoje

Lietuvos Vyčių 116 kuopa ir Aušros Vartų parapija Lietuvos Nepriklausomybės sukahtį minėjo vasario mėn. 18 d. Aušros Vartų bažnyčioje salėje. 4 val. p.p. erdvi parapijos salė jau buvo pilna šventiškai nusiteikusių lietuvių.

Kalbėjo jai aiškina iškilmes prasmę

Kun. kleb. K. Vasy, pradėdamas minėjimą pažymėjo, kad laisvę ir teisingumą mylincio pasaulio akys Lietuva yra teisėta valstybė ir šandien. Kviečia, kad kiekvienas lietuvis, didelis ar mažas, paaugotų bent po dolerį toms institucijoms, kurios organizuoja kovą už Lietuvos išsilaivinimą.

Pr. Pauliukonis primena lietuviams kietą gyvenimo tiesą, kad pavergtą tautos laisvę galima atgauti tik sunkiomis kovomis; tam reikia remti Lietuvos išsilaivinimo vąjį ir laikytis vienybės.

Kun. P. Dambrauskas, Aušros Vartų parapijos vikaras, atskleidė prieš klausytojus tas aukas, kurias lietuvis amžių bėgyje sudėjo už savo laisvę ir žemę. Ragino susirinkusius pasekti praicitės pavyzdžiais.

lis nusikaltimas, kurį daro bolševizmas.

● "Leiskit j tėvynę"

Šv. Vardo Draugijos vyrai, vadovaujami vargonininko A. Šimkaus, pradėjo minėjimą sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, o tarp kalbų, pasakaitų ir sveikinimų — tris daineles: "Leiskit j tėvynę", "Jau atėjo rudenėlis" ir "Nurimk, sesut!". Mažieji padėklamavo "Mano brolelis" (Savulionis) ir B. Brazdžionio "Šiaurės pašvaistė" (Janavičiūtė).

Prieš pabaigą solistė Fr. Suslavičiūtė visus maloniai nuteikė gražiai išpildytais lietuviškomis dainelėmis. Ji padainavo "Oi greičiau, greičiau" ir "Palankiais, palankiais". Akompanavo muz. A. Šimkus.

Pabaigoje kalbėjo dar kun. P. Šakalis ir kleb. kun. J. M. Juras. Jis padėkojo visiems, kurie padėjo minėjimą surengti, jame dalyvavo ir savo aukomis parėmė Lietuvos vadavimo reikalą. Nors dėl blogo oro ir nedaug šiais metais buvo susirinkę, bet Lietuvos laisvinimui suaukojo 132 dol. Stambiausias aukas — po 10 dol., paaukojo kun. P. Juras ir S. Uždavinys. V. J.

Ir politikai kalba

Kongresmanas (Massachusetts valstybės) susirinkusiems tarė užuojautos ir patiršinimo žodį. Jis taip pat įsakmiai pridėjo, kad kova su tautų pavergtėjais yra visų laisvųjų tautų pareiga. Jis kalbėjo: "Politinės nepriklausomybės principas, išreikštas Jungtinių Tautų Organizacijos konstitucijoje ir Atlanto Chartoje, yra grynas pasityčiojimas Lietuvos naikinimo akivaizdoje. Lietuva yra begėdiško užgrobumo auka... Antrasis Pasaulinis karas buvo vestas su tikslu iškilmingai pareikštu pasiryžimu grąžinti pavergtoms tautoms laisvę ir teritorijos neliečiamybę."

Susirinkusieji vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurią paruošė adv. A. Mileris. Valdžios viršūnėms mes priminėme didžiulį skriaudą, kurias daro Lietuvai rusiškasis okupantas ir USA vyriausybė prašė panaudoti visą savo įtaką, kad Rusijos karinės pajėgos apleistų Lietuvą ir būtų atstatyta demokratiška Lietuvos valstybė.

KOMUNIZMO "GIMAS"

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

to sekė Lenkija, apvilta gražiais demokratijos ir laisvųjų rinkimų pažadais. Sekančiame sąrašė buvo Čekoslovakija. Būdas, kurio ji buvo praryta, įrodė, kad nėra ir nebus galo rusiškajam apetitui. O kas Maskva bandė atsikasti Turkų kalakuto ir ji rydama užsigerti jų nafta, mes rimtai susirūpinome, nes rusai siekė užgriebti visą Viduržemio jūros pakraštį. Kai komunistai apžiojo Kiniją, mes raminomės manydami, kad ilgai, labai ilgai truks jos virškinimas, bet Kinijos komunistams pasikėsinus į Korėją, pajuto me paskutinį smūgį.

Turi būti užbrėžta riba

Kur nors, pagaliau, turi būti užbrėžta komu-

Meniniai pasirodymai

Lietuvos Vyčių šokėjų grupė pašoko tautinių šokių. Šoko keturios poros: A. Pauliukaitė, E. Gvazdauskaitė, J. ir M. Baliukonytės, Alb. Kazlauskas, V. Cunys, Alg. Krasinakas ir C. Savickas. Akordeonu grojo J. Sinkevičiūtė. Šokius paruošė L. Savickaitė, savo sesers Z. Savickaitės padedama, abi tremtinės.

Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio mišrus choras padainavo penkias liaudies dainas. Choro diriguoja Z. Snarskis ir visam Rateliui vadovauja Alb. Gražulis. Choras parodė daug gražaus pasiryžimo.

Birutė Jasutytė padėklamavo keletą patriotinių eilėraščių.

Neužmiršome ir psalmėsti Vasario 18 d. Aušros Vartų bažnyčioje buvo atlaikytos šventės proga dvejios mišios: vienos — Lietuvos išsilaivinimo intencija, antros — už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Per abejas mišias pritaikintus pamokslus pasakė kun. A. Mažukna, MIC.

Remiame VLIKą aukomis Bažnyčioje per pamaldas ir salėje per susirinkimą buvo renkamos aukos. Jos bus įteiktos VLIKui. Aukos dar plaukia.

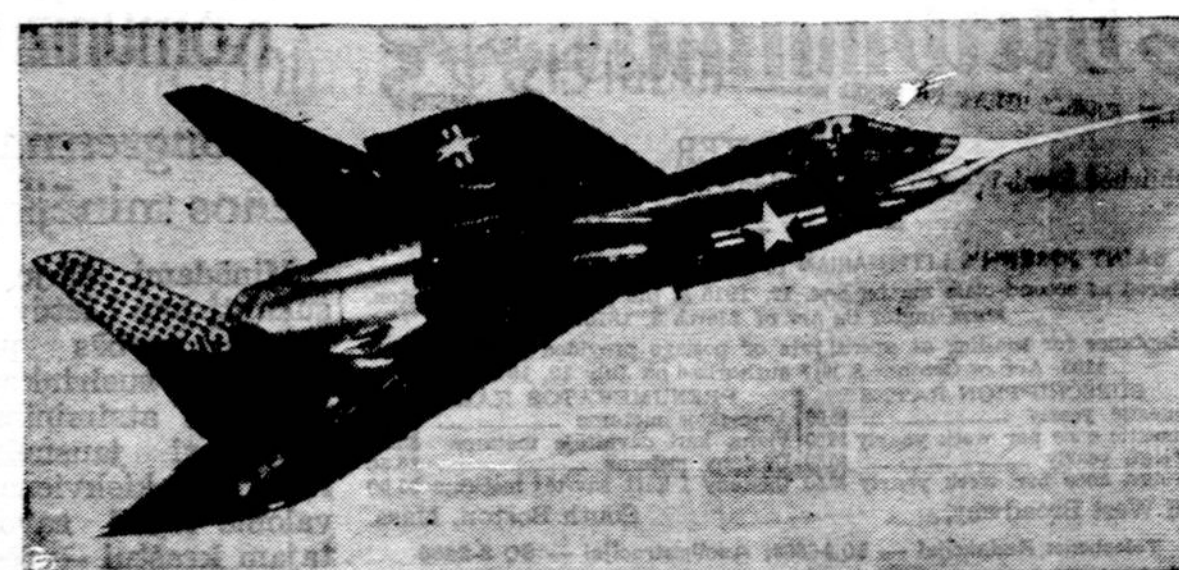
Vyrai stoja į karo tarnybą Aukščiau minėtasis Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelis vasario 28 dieną turės garbingas išleistuves. Trys ratelio nariai: Juozas Ūrentas, Algimantas Vaičiškauskas ir Ireniejus Kamantauskas draugų bus išlydimi į kariuomenę. Dar reikia pridėti, kad to paties ratelio kiti trys dalyviai: Gediminas Basiulis, Feliksas Dabulevičius ir Juozas Staričėna jau daug anksčiau yra išėję į Dėdės Samo kariuomenę. Paskutiniai du netrukus išvyksta už USA ribų. P.K.

LEWISTON, ME.

Tarp Maine miškų įsiterpęs Lewistono miestas glaudžia savyje apie ketvertą šimtų senųjų emigrantų ir keletą tremtinių. Tylu ir ramu tenai, kaip ir Lietuvos nedideliame miestelyje. Dideli nuotoliai neleidžia užklysti naujiems veidams. Visą gyvumą įneša netoliese, Greene, įsikūręs pranciškonų vienuolynas, kuris kiekvieną metų didesniąsias lietuvių šventes stengiasi kuo iškilmingiausiai paminėti. Ir šiemet Tėvo Petro Baniūno pastangomis buvo sukviesta iš Bostono menininkai ir pasikaitininkas Paulius Jurkus iš Kennebunk Porto. Po iškilmingų pamaldų, kurias laikė

nizmui riba, ir kuo greičiau tai bus padaryta, tuo bus geriau! Jau buvo visai aišku, kad komunizmas nebus patenkintas tol, kol neušigardžiuos tuo dezertu, kuriuo esame mes! Mūsų šalis susipurtė. Mes jau išėjome komunizmo sulaikyti! Ar galėsime komunizmą sudoroti Rusijoje, parodys ateitis, bet mes privalome dėti visas pastangas, kad jis būtų išvytas iš tų kraštų, kuriuos jis nori sudras-kyti!

Žlugimas prasidėjo Jei mums būtų leista spėti ateitį, galėtume pasakyti, kad komunizmo žlugimas jau prasidėjo, kai Maskva ėmėsi valyti savo ištikimuosius, bet būtų neprotinga tuo ramintis. Pasipriešinimo pajėga yra šiandien svarbiausias mūsų ir viso pasaulio reikalas!

JAV patobulintas sprausminis lėktuvas, twin jet F7U-3 "Outlaw", — pritaikytas jūros kautynėms.

T. Modestas Stepaitis, vargonavo ir giedojo Kauno operos solistas V. Puškorius. 3 val. lietuvių salėje įvyko iškilmingas šventės paminėjimas.

Vasario 16 minėjimas buvo pradėtas Amerikos himnu, kurį pagiedojo Mrs. Stella Simokaitis. Po paskaitos vietinis jaunimas: D. Bartkutė, A. Bikulcytė ir Grigalauskas padėklamavo pritaikytus eilėraščius. Pertraukos metu buvo padaryta rinkliava ir surinkta daugiau kaip 100 dol. Antroje programos dalyje solistas V. Puškorius, akompanuojant pianistei Levickienei, padainavo gražių dainų. Visą programą pravedė bostoniškiis dailininkas Tričys. Baigiant buvo pagerbti visi žuvusieji už Lietuvos ir Amerikos laisvę, už demokratijos idėjas ir priimtos rezoliucijos. Jos su atstovų parašais buvo pasiųstos Amerikos Prezidentui, Senatoriams ir Maino gubernatoriui.

Vasario 16-toji vienuolyne

Kas manytų, kad Putnam seselės rūpinasi vien tik dvasiniais reikalais, o tautiškus visai paleisdamos iš akių, labai klystu.

Vasario 16-oji kiekvieno lietuvių širdyje giliai įspausa. Taigi ir lietuvių seselių. Nek. Pr. Švč. P. Marijos Seserys, sudarydamos vieną lietuvišką šeimą ir jausdamos tikrą tėvynės meilę, pradeda tą visiems lietuviams brangią dieną giedotom šv. Mišiom, skirdamos jas ir visas savo dienos maldas ir darbus už visą kenciančią tautą. Visą dieną praleidžia liūdnoje ir rimtoje nuotakoje.

4:15 val. p.p. visos renkasi į Maldos Valandą už tėvynę. Seserys giliai atjaucia Lietuvą nelaime. Gal būt, ne vien dėl to, kad jos visos lietuviutės, bet dar ir dėl to, kad jų Kongregacija išdygo Lietuvos žemėje, ir didžioji Kon-

gregacijos dalis šiandien kenčia su visa lietuvių tauta.

7:30 val. gražiai lietuviškais motyvais papuoštame kambaryje, įvyksta minėjimas, kuriame dalyvauja savanoris kotojas už laisvę Pulk. J. Andrašūnas, V. Matikiūnas ir daug kentėjęs Prof. kun. St. Yla. Įdomią kalbą sako d-ras A. Šerkšnas; patriotišką programą atlieka seselių pensijonato mergaitės. Jautiesi lyg taip pasilgotje tėvynėje. Taip miela, norėtum, kad testysi ilgai, ilgai... bet deja: prof. St. Ylos dar žodelis, ir sesuo Augusta taria atsisveikinimo ir padėkos žodelį. Galingai suksamba tautos himnas ir minėjimas baigiasi.

Be anksčiau minėtų asmenų, dalyvavo kun. B. Vaisnora, M.I.C. su Marianapolis atstovų būreliu, apylinkės lietuvių šeimos ir Nek. Prasidėjimo Seserys.

AS ADVERTISED IN HOUSE BEAUTIFUL

Feel like falling in love again?

Talk about love at first sight! One look at these softly sparkling white-enameled Geneva steel cabinets, and your heart can't help but begin to sing. One glance at the heirloom beauty of this radiant Geneva lifetime stainless steel sink, and your pulse is sure to pick up the refrain.

Can't you just see your own gorgeous Geneva Kitchen... planned exactly the way you want it? Handy as all get-out—with big, deep base and wall cabinets to keep all your supplies within arm's reach. Wide-open—with work surfaces big enough to hold all the paraphernalia of meal-getting and still leave room to spare. Efficient—with all the step-saving accessories you've always wanted. And everything perfectly matched for enduring beauty in easy-to-keep-clean enameled steel.

Whatever your ideas, wonderfully efficient Geneva units and accessories are available to make this kitchen yours alone! See for yourself... see your Geneva dealer today!

Handsome time and work saver! Your Geneva Stainless Steel sink is a complete work center in itself. Deep single or double basins—spacious drainboards. Extra wide fixtures ledge with handy spray attachment. Satin-smooth surface for easy cleaning. Lifetime beauty. Fully sound designed. Big, roomy cupboards and drawers.

GENEVA Personalized Kitchens

Tel. 899
8929

NOW ON DISPLAY AT

RAY MUCC'S INC.

1065 Montello St.,

Brockton, Mass.

Atidaryta Trečiad., Ketv. ir Penkt. iki 9 val. vakarais.

Duodame uždyką virtuvės apskaitliavimą.

Nereikia įmokėti.

3 metai išsimokėjimui.

Vienas snaudžia, o kitas budi. Vaizdas iš pirmųjų fronto linijų prie Angyang.

Rūpinosi skudurais, ne žmonėmis

(3) Dr. Kleistas pasakoja

Užimtiems Baltijos kraštams ir Ukrainai Hitleris pats paskyrė komisarus: "Ostlandui" Hinrich Lohse, Schleswig - Holsteino gauleiterį, kurį buvo jam pasiūlęs Rosenbergas, o Ukrainai gauleiterį Erich Kochą, pasiūlytą Goeringo. Tai buvo viena iš priežasčių, kodėl paskirtieji komisariai nenorėjo visai palytis su pačiu ministru. O pirmoji — kad Rosenbergas mėgo svarstyti, diskutuoti ir nepajėgė ryžtingai veikti, neturėjo valios. Atvykusius su reikalais į Berlyną komisarus galėjai greičiau rasti reicho kanceliarijoje ar finansų ministerijoje, nei kaip jų tiesioginės vyresnybės įstaigoje.

Algos ir automobiliai

"Erich Koch savo nusistatymu vyresnybės atžvilgiu ir neslėpė. Hitlerio paskirtas jis atvyko į rytų ministeriją — rankos abidvi giliai sugrūstos į kelnų kišenes, garsiai švilpaukdamas — ir padaręs savo koncerto pertrauką pasiskelbė: "Jūs palaiminimo nesu reikalingas. Nesu reikalingas nė jūsų pinigų. Noriu tik avanso gauti, kad galėčiau mokėti padarias algas ir prisipirkti reikalingų automobilių. Po metų, vėliausiai, šį avansą gausite atgal, ir tada tarp mūsų visiem laikam bus atskaitinta".

"Santykiai tarp šefo ir žemesniųjų pareigūnų ilgainiai

virto tiesiog juokingi. Reicho komisariai uždraudė savo žmonėms priimti iš Berlyno iš ministerijos atsiųstus įgaliotinius, o ir patiems nuvykus į Berlyną lankytis Omi (Ostministerium). Jie taip rūpestingai atsirbojo nuo Berlyno, kad iš ten buvo kreiptasi į rusų, ukrainiečių, estų ir latvių pranešimus, norint gauti tikrą vaizdą apie satrapų veiklą. Jie nesitenkino nepaisydami Rosenbergo valios. Jie vertė aukštyn kojom ir pačios ministerijos vidų. Erich Koch prisivarė iki to, kad ministeris atleistų savo spaudos šefą maj. Cranzą, kuris buvo išdrįsęs sutrumpinti reicho komisaro kalbą, atsišveigdamas į galimus užsienio atsiliepimus. Po metų išsiskyrė Rosenbergas ir su ilgamečiu bendradarbiu ministerijos direktorium Dr. Leibbrandt, nes jis buvo kliūtis Erich Kochui".

Ostministerium sugriūva

"1944 m. spalio 12 d. Rosenbergas įteikė per reicho ministerį Lammers atsistatydinimą Hitleriui, su kuriu jis per visus karo metus buvo tik du kartu kalbėjėsi. Bet nesulaukę jokio atsakymo. Kadangi netrukus rytų sritis buvo visai prarastos, susilikvidavimas įstaigos, kuri buvo vienas iš didžiausių istorijoje klaidingų apskaičiavimų, buvo vos pastebėtas." (151 p.).

Lohses skudurinė valdžia

Kai Lohse buvo paskirtas reicho komisaru, Kleistas jį aplankė dar prieš išvykstantį. Pabaltijai. "Lohse nė kiek nesidomėjo padėtimi Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Vienintelis daktas, ko jis teiravosi, tai buvo pilys, viešbučiai ir valdžios rūmai jo žmonėms ir įstaigom. Kadangi aš negalėjau duoti žinių apie šiuos "svarbiausius" reikalus, tai buvau tuojau ir nemaloniai atleistas".

"Ir taip nekludomai pasiūlytą nepildius komisarų, kurie buvo įsitraukti į šviesiai rudą uniformą, su daugybe automobilių, pagelbinio perso-

Taisyklės atmatoms vežti

Šiandien galima sakyti: okupacija turi tokia būti. Tada buvau nustebintas, kaip pačiame gigantiško karo viduryje reicho komisaras "Ostlandui" 1941. 12. 27 galėjo siuntinėti telegramas Lietuvos generaliniam komisariui nustatinėjant aukščiausias kainas vasariniam skėčiam, metaliniam vainikam, žasim su galva ir be galvos, gyvoms ir papjautom... Rygos operoje kabojo skelbimas "Rūkyti draudžiama" su reicho komisaro parašu. Jo parašai stovėjo ir taisyklėse amato mokiniui ruošti ir taisyklėse atmatom iš Rygos išvežti".

Avingalviai ir generolus

"Demontažų rytų srityje nebuvo, bet brangios įmonės, kaip pvz. Eestii Fosforiit nedirbo, nes nebuvo galima susiprasti, keno atsakomybei jos priklausė. Modernus sovietų keleivinis laivas "Stalin", okeaninis laivas, mano žiniom, per 20.000 tonų, minos paliestas gulėjo ant dugno prie Baltischport ir negalėjo būti iškeltas estų organų, kurie tam pinigų turėjo, nes vokiečių admiralas, kuris lėšų tam neturėjo, pasiskelbė, kad laivas priklausė jo žiniui... Vokiečiai ūkininkai, kurių išminties vos pakako ūkininkant namie savo 10 ar 20 ha ūkyje, buvo pasodinti į įstaigų vicešefus su generolo laipsniu ir pastatyti prieš uždavinius, kuriem išspręsti jiems trūko ir krašto ir paties reikalo pažinimo".

"Teatruose, kabaretuose ir kinuose buvo kontroliuojama ne tik programa, bet ir pajamos iš drabužinių ir tualetinių... Lietuvos sostinė Kaunas, seniau Kowno, tada Kauen, miestas apie 100.000 gyventojų, turėjo vokiškos administracijos 170 tarnautojų, kurie lietuvių savivaldai davinėjo nurodymus, kaip vartoti rašalą ir trintukus, ir sykiu stebėjosi, kad miesto savivaldybės įstaigos veikla diena iš dienos blogiau".

Staliną mušė, o jo įsakymus vykdė

"Didžiausia gėda ir kliuvnys iš vokiečių valdžios pusės tai buvo bolševikinės nacionalizacijos palikimas. 1940-41 m. bolševikų okupacijos metu buvo nacionalizuota visa žemė, mieste ir kaime, o taip pat pramonės įmonės ir prekyba. Mazose įmonėse tebesėdėjo buvę savininkai, tik jau kaip tarnautojai. Su momentu, kai raudonoji armija buvo išvyta, buvę savininkai, savaime suprantama, vėl atsiėmė savo nuosavybę. Didžiai betgi jie turėjo nustepti, kada naujieji komisariai jiems aiškino, jog bolševikinė nacionalizacija ir toliau paliekama. Tada privedė iki tokių juokingų atsitikimų, kad vienas generalinis komisaras vieną sovietų nuspręstą nacionalizuoti, bet dar nenacionalizuotą įmonę stengėsi nacionalizuoti, pasiremdamas Lenino ir Stalino autoritetais".

"Šitos priemonės kaip sloputis užgūlė ne tik sunerimusią dvasią, bet ir viso krašto ūkį paralyžavo".

Kūdikiai karūnos įieškojo

Naujojo valdovo tikslus išreiškė pats Lohse, kai jis kiek nusigėrė ir pasidarė atviras tarp saviškių. "Specialiame Rosenbergo traukinyje buvo Lohse ir rytų ministerijos valstybės sekretorius

Šaukštai popiet

"I baltų autonomijos siekimus 1943 atsiliepė Heinrich Himmleris. Nuo žygių į rytus pradžios jo SD komandiriai Rygoje ir Taline buvo nurodinėję ir reikalą bendradarbiauti su baltų tautom, o taip pat į puių karinį latvių bei estų pasireiškimą vokiečių kariuomenėje ir SS, į kuriuos ne viešai, bet gana gausiai jie buvo įsijungę. Himmleris pagaliau norėjo sudaryti latvių ir estų SS dalinius, kurie buvo traktuojami ne kaip "rytų daliniai" — taigi ir ne "rytų medalius" gavo — bet vokiečių ordėnų. Apetitas bevalgant atsiranda. Netrukus Himmleris panorė Estijoje ir Latvijoje paskelbti visuotinę mobilizaciją. Bet jam buvo atsakyta, kad okupacinė galybė negali mobilizuoti. Tam reikalinga suvereninė vyriausybė. Kitais raudonajai armijai įduodama teisė kiekvieną belaisvį šaudyti kaip dezertyrą ir išdėvika".

"Tuo žygiu Himmleris pradėjo sąjūdį, nuo kurio negalėjo atsilaikyti nė Rosenbergas. 1943 m. vasario mėn. rytų ministeris sukvietė į Berlyną pasitarti reicho komisarą Lohsę ir jo bendradarbį ministerijos patarėją Burmeisterį, nukeltą iš vidaus reikalų ministerijos į Rygą. Į pasitarimą aš buvau taip pat pakviestas. Su Burmeisteriu mudu surašėme autonomijos sta-

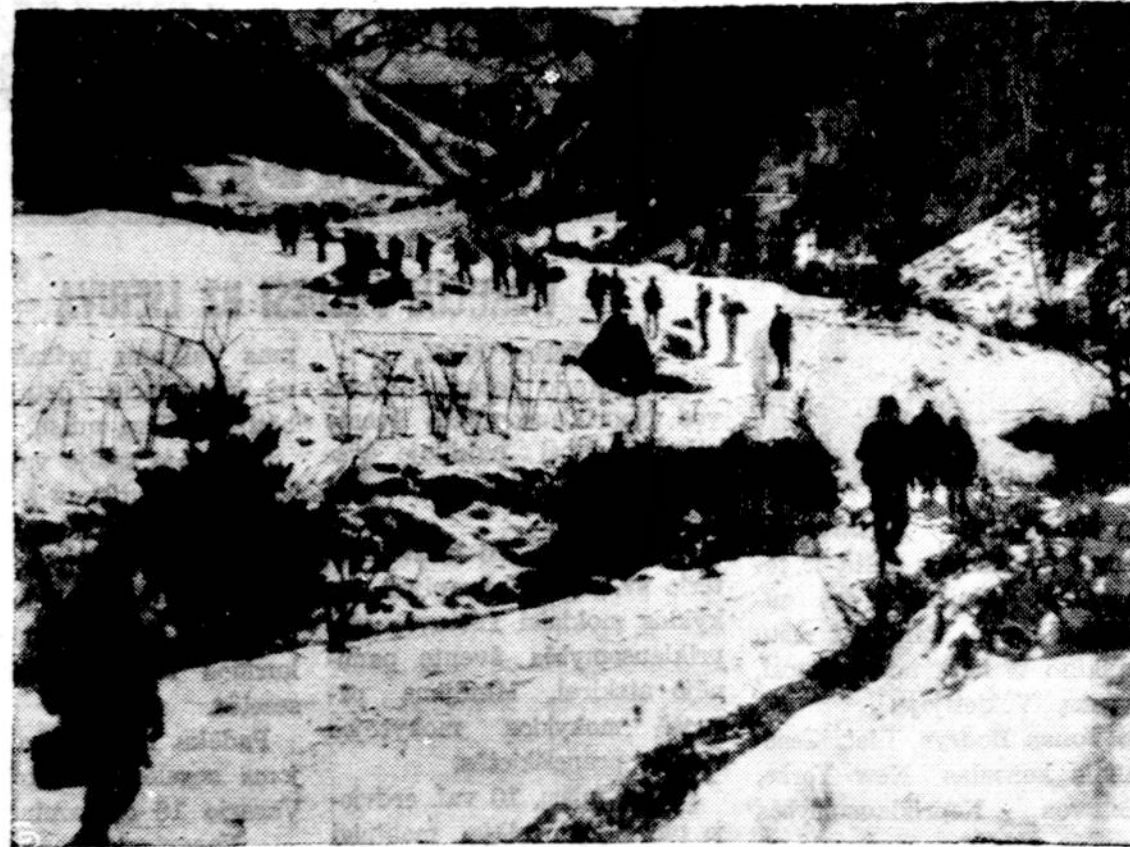
Dr. Meyer. Ilgiau ragavus alkoholi prasiėjo gindas. Meyeris prikišo Lohsei, kad jis vargš savinaudis ir savivališka politiką. Lohse pakilo susijaudinęs ir mažajam Dr. Meyerui ėmė šaukti iš viršaus: "Aš tau užtikrinu, kad niekas čia negalvoja apie save; niekas čia nedirba savo naudai! Aš pats dirbu ne sau; aš dirbu tam, kad mano sūnus, kuris man tik dabar gimė, ant savo galvos galėtų užsidėti paveldėtą hercogo karūną. Tam aš dirbu".

Skudurininkas atleidžia Kleistą

"Dar sykį nuvykau pas Lohsę į Rygą, kad jam įrodyčiau jo sistemos netobulumą. Jo uždavinys — kalbėjau jam — nesmulkinti gyventojų reikalus pačiam tenkinti, bet kaip regentas jis turi duoti savo keturių tautų vyriausybėms bendrąsias politinio tvarkymo gaires. Lohse nepasidavė mano sireniskai giesmei: jis žinojo, kad Rosenbergas potvarkis ir mano sukurtos "kraštų savivaldos" neatitinka Hitlerio norus. Pasikalbėjimas buvo gyvas. "Arba tamsta vykdyk politiką arba aš! — šaukė Lohse: "Vienas iš mūsų čia nereikalingas. Aš neleidžiu, kad mane paverstume naktiniu sargu". "Niekas nemori tamstos paversti naktiniu sargu. Bet tamsta turi stovėti ir vadovauti, užuot pažemėj sėdėjęs ir pantaplinių potvarkių rašęs". Ir mačiau ant stalo bylą, kurioje buvau surinkęs reichskomisariato juokingiausių potvarkių žiedelius. Viršuje gulėjo potvarkis apie aukščiausias skudurų kainas. Išdai-ginga sekretorė buvo riebiai pabrakusi šviesiai rudiem ir tamsiai rudiem šilkiniu skuduriam. Šviesiai — rudi turėjo kaupti Latvijoje 10 pf. brangiau už kila kaip tamsiai rudi. — Pasikalbėjimas buvo baigtas. Kraštų savivaldos žuvo, vokiečių Vyriausios Priežiūros smaugiamos. Man pačiam buvo uždrausta įžengti į Ostlandą". (166 p.).

LIURDO STEBŪKLAI

Greitai sulauksime ir šimto metų, kai Svenč. Marija apsi-reiškė vargo mergelei Bernadetai 1958 m. vasario 11 d. Apie tai yra parašyta lietuviškai vysk. P. Bučio knyga. Apie 19 a. vidurį buvo stiprėjusi materialistų ir liberalų kova prieš religiją. Vokietis Strausas skelbė Evangeliją esant mitais, Pranciškus Renanas (1823-1892) šmeižė Kristų, tebusus Jį kartais kilniu žmogumi, o kartais apsimetėliu ar silpna-pročiu. Monarchai geidė palenkti Bažnyčią savo žinai, kaip Rusijoje, kad provoslavija (ortodoksai) buvo valdžiai pajungti. Tačiau ta kova su K. Bažnyčia buvo veltuni. Bažnyčia kilo, Popiežius Pijus IX viešai pasmerkė 80 modernių klaidų, o 1870 m. viešai pabrėžiamas popiežiaus neklaidingumas tikėjimo ir doros tiesose. Vokietijoje nuo 1870 m. jos kanclerio Bismarcko vestas "kultūrkampas" (kova dėl kultūros) su katalikais buvo katalikų laimėtas. Antrojeje 19 a. pusėje Baž-

Snieguotais kalnų tarpekiais sąjungininkai stumiasi į priekį. Vaizdas iš fronto prie Wonju.

ATEINA TAVORŠČIUS

New York Book of the Month - Club nariams skiriamų knygų sąrašas yra knyga "Comes the Comrade", parašyta nežinomos autorės lenkės, prisidengusios slapyvardžiu Alexandra Orme.

Iš daugelio pasirodžiusių knygų ši knyga išrinkta gal dalimi dėl vaizduojamų įvykių politinio aktualumo, bet taip pat dėl to gyvo, atmiesto humoro pasakojimo, kuris ją daro lyg lengvai skaitomą literatūros veikalą. Politinio ar istorinio aktualumo gal ir mums neužtektų čia tą knygą paminėti; anekdotų, tikrų ir išgalvotų apie "draugus", savo nuotykių su jais žinome nemaža patys. Bet čia atsiminimai taip vykusiai parašyti, kad knyga bus daugelio skaitoma ne tik istorinio įdomumo dėlei.

Nežinoma autorė, rodos, gyvena Amerikoje. Skelbimas tik slapyvardis, norint išvengti "draugų" keršto prieš Europoje pasilikusias jos gimines. 1944-45 m. žiemą ji gyveno viename Vengrijos mieste, kur ir užklupo "draugai išvadotojai". Čia būta daug liūdų ir linksmy nuotykių. Mokėdama rusiškai, ji dažnai turėdavo ginti vietos gyventojus, gudriai išnaudodama jų naivumą ir silpnynes. Ir pati buvo pavojuose! Rusus ji vaizduoja mums gerai žinomais brovais. Dauge-ly atvejų jie pasirodė kaip turį "labai ankstyvų viduramžių mentalitetą". Kaip vai-

GABČS TARDYTOJAI

Ruskis, Budapešto policijos vadovas Vengrijoje, susidomėjo garsiojo Atilos skeletu (kaulais), kuriuos rado muziejuje. Jie buvo iš penktojo šimtmečio. Suabejojo jų tikrumu ir pavedė savo policijos pareigūnams iširti. Po kiek laiko grįžta narsūs Stalino arai ir nemirkėdami praneša:

— Taip, drauge komisare, tie kaulai tikrai yra garsiojo Atilos.
— Kaip jūs tai sužinojote? — pasiteiravo komisaras.
— Prisipažino pats, — nu-skambėjo. — Bet iš kaulų liko tik dulksės.

Nei kapitalas be darbo nei darbas be kapitalo apseiti nedalykų.
B.S. Leonas XIII.

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąrašas pažymėtos knygos labai atpigintos

- METRASTIS**, išleistas Tėvų Pranciškonų Sventųjų Metų proga. Si įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualiausias lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00
- KUR BAKČŽE SAMANOTA**, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys. 288 psl. Išleido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00
- NEMUNO ILGESYS**, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išleido TT. Pranciškonai. Kaina 50c.
- POEZIJA**, Jurgis Baltrušaitis. Išleido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00
- KVIESLIS LAISVĖ**, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00
- VYTIS IR ERELIS**, Jonas Kmitas. Apysaka. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00
- VAI LĖKITE DAINOS**, Paruošė Kun. J. Dabrila. Išleido Kun. P. Juras. Idėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA**, Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina \$1.50
- ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNAS**, Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00
- NAUJAS TESTAMENTAS**, Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išleido Kun. Pr. Juras. Kaina \$2.00
- Audeklo apdarais
- SVENTŲJŲ GYVENIMAI**, Išleido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, įrėsta kietais viršelais. 936 psl. Kaina \$2.00
- KRISTAUS SEKIMAS**, Tomas Kempieris. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanuskaitė. Išleido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina \$2.00
- SV. PRANCISKUS ASYŽIETIS**, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išleido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su Sv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina 50c.
- SV. PRANCISKAUS PEDOMIS**, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. 50c.
- SV. ANTONO PADUVIECIO GYVENIMAS**, Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. \$1.00
- PRIE VILTIES KRYŽIAUS**, Kun. Dr. J. Prunskis. Išleido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00
- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS**, Išleido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmadieniui ir šventadieniui. Kietais viršelais. Kaina \$2.50
- DIDYSIS RAMYBES ŠALTINIS**, Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00
- RAMYBES ŠALTINIS**, Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogi, puošniais viršelais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina \$3.00
- ATLAIDŲ ŠALTINIS**, Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina \$3.75
- PRANASYSTES APIE PASAULIO PABAIGĄ** — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina \$1.00
- KAIP TAPTI AMERIKOS PILIECIU**, Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 25c.

DARBININKAS

366 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

VAIKUČIAI MELDESI UŽ LIETUVĄ

Rochester, N. Y.

Rochesterio lietuviai Lietuvos Nepriklausomybės šventę atšventė labai pakilioje dvasioje. Šventė čia užtruko net tris dienas.

Vasario mėn. 16 d. Rochesterio šv. Jurgio parapijos mokyklos mokiniai Lietuvos Nepriklausomybės šventę paminėjo atskirai. Minėjimą paruošė mokyklos mokytojos seselės prancišketės.

Po šv. mišių, 10 val. Erdvioje parapijos salėje mokiniai pasirodė scenoje. Gražiai nuskaubę Amerikos himno garsams, vyrsn. klasių mokiniai padainavo kelias lietuviškas dainas ir visi drauge padėkavo patriotinių eilėraščių. Juos pakeitė vidur. klasių mokiniai, kurie taip pat gražiai padainavo dvi dabartinės partizanų dainėles, o Kr. Stankaitytė, Kl. Ruzgytė, A. Balčiūnaitė ir B. Sedlickaitė pasakė patriotinius eilėraščius.

I kl. ir darželio mokiniai pasirodė dideli patriotai ir dainininkai. Ir jų mažosios širdelės dainose ir eilėraščiuose prisiekė, kad savo tėvų gimtąją žemę mylės, kiek tik jų jėgos leis.

Vaidelis iš priešų naikinamos ir žudomos Tėvynės. Scenoje lietuviškas kryžius, prie jo suklupus Lietuvos Dvasia, aplink ją būrelis mergaičių. Visos taut. rūbose. Visos mergaitės su giliu įsišautimu padainavo "Kur banguoja Nemunėlis". R. Malašauskaitė sukalbą Maldą už Tėvynę. Minėjimas baigiamas giesme Marija, Marija ir Lietuvos himnu.

Kun. kleb. Jonas Bakšys dėkodamas seselėms mokytojom už taip gražų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą, vaikus paklausinėjo apie šios šventės prasmę. Baigdamas

mas vaikams prisakė vakare už kėnciančią Lietuvą sukalbėti po Tėve mūsų.

Erdvioje salėje vaikai pašoko kelis tautiškus šokių.

Salė buvo išpuosta taut. kaspinais ir lietuvišku kryžiumi, o vaikai pasipuošę krūtinės liet. spalvų kaspinėliais, kuriuos išdalino mokytojos seselės.

Padėk ir pagarba mokytojom seselėms už tokį gražų Vasario 16 d. paminėjimą.

Vasario 16 Radiofone

Labai gražiai Lietuvos Nepriklausomybės šventė buvo paminėta vasario 17 d. per vieną Rochesterio radijo stotį. 45 min. trukusią turiningą programą rochesteriečiams paaukojo gerai pažįstamas biznierių, notarų ir laidotuvių direktorius Jonas Morkūnas (645 Hudson ave.). Programoj buvo Balio Gaidžiūno kalba, kelios lietuviškos dainos, angliškai kun. Pr. Valiuko kalba apie dabartinę Lietuvą, kongresmano K. B. Keating perskaityta kalba, kurią jis pasakė iš vakaro Amerikos kongrese. Pažymėtina, kad jis yra Rochesterio apylinkės kongresmanas ir šią kalbą pasakė niekeno neprasimamas. Kalba buvo draugiška kėnciančiai Lietuvai. Joje jis išskėlė rusų skriaudas padarytas nepriklausomai Lietuvai. Po to buvo suvaidintas radijo vaidelis "Pėdos tėvų žemėje", kuri parašė ir pritaikė radiofonui J. Jankus. Tai vaidas iš pirmosios bolševikų okupacijos. Vaidino: Iz. Stankaitienė, V. Jankus, Puidokas, Nakas ir kt. Pranešinėjo A. Cieminis.

Šiai radijo valandėlei vadovavo H. Žemelis. Vasario 16 d. Lietuviškoji radijo valandėlė šventė 1 metų sukaktį. Ją išlaiko Rochesterio lietuviai biznierių savo skelbimais.

"BAISUSIS BIRZELIS"

Rochester, N. Y.

Šių metų sausio 27 d. Rochesterio meno mėgėjų trupė suvaidino Naumištiškio 3-ju veiksmų pjesę "Baisusis Birzelis". Veikalą režisavo aktorius J. Kaributas. Vaidino: Stankaitienė, Baranauskaitė, Podelytė, Vilūnaitė, Jankus, Mačiulis, Puidokas, Džekonas, Rasymas, Sinkevičius.

Artistai pasirodė daug geriau, negu buvo laukta. Pasišėkimas buvo didelis. Ypač pasižymėjo p. Baranauskaitė, Jankus, Mačiulis ir Džekonas su Puidoku. Pirmą kartą toks parengimas Rochesterio

Iš mūsų padangės

Philadelphia, Pa.

— Philadelphiajoje organizuojamas Radijo Klubas, kurio tikslas bus duoti vakarais lietuviškas programas, sugrįžusiems iš darbų darbininkams.

— Neperseniausiai mirė vietos karpatorusų — Vengrijos

gudų "Pravdos" ilgametis redaktorius — Ivanas Grigorjevičius Dzvančykas, nuoširdus lietuvių bičiulis. Palaidotas buvo sausio 29 d. iš šv. Dvasios unitų bažnyčios.

— Vietiniame ukrainiečių dienraštyje "Amerika" vasario 6-tos dienos laidoje tilpo nuotrauka didingos Prisikėlimo bažnyčios Kaune su aprašymu jos statytojo kanauniko Felikso Kapočiaus. Kitas vietinis ukrainiečių savaitraštis "Šlach" vasario 11 d. laidoje įspalvino atvaizdą rusų komunistų kankinio vyskupo Teofilio Matulionio ir prezidento Antano Smetonos su aprašymu. Rašėja Žin.

PAVYKŲS LIETUVOS NEPRIKL. MINĖJIMAS

Hartford, Conn.

Vasario 18 d. 10 val. Liet. parapijos bažnyčioje įvyko pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir dabar be kovojančius bei vargstančius lietuvius. Pamaldas laikė kun. P. Sabulis, o pritaikintą pamokslą pasakė kun. P. Pronskus. Turiningas pamokslas, lietuviška trispalvė ir po pamaldų visų sugiedotas Lietuvos himnas visus mistiškai jungė su Tėvyne ir čia esančiais.

3 val. p.p. lietuvių parapijos salėje įvyko viešas paminėjimas.

Tuščia Tėvynės Meilė be gerų darbų

Iškilmingiausiai Rochesterio lietuviai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario 18 d. Iš ryto 11 val. iškilmingose pamaldose dalyvavo su savo vėliavomis visos lietuviškos organizacijos ir legionierių Gudyno postas. Kun. kleb. Jonas Bakšys jautriame pamokslė ragina nepamiršti kėnciančios tėvų žemės. Jis baigė savo jautrų pamokslą šūkiu, kad tuščia Tėvynės meilė be gerų darbų! Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

3 val. šv. Jurgio parapijos salėje įvyko iškilmingas Vasario 16 d. minėjimas. Atidarė H. Žemelis, kuris pakvietė svečią Baid Gaidžiūną kalbėti.

B. Gaidžiūnas, buv. VLIKo narys, gausiems šventės dalyviams priminė Vasario 16 d. gimimo aplinkybes, didžiulius Nepriklausomos Lietuvos laimėjimus ir dabar žudomas tautos kėncias.

Latvių atstovas Robert Ozolinš pasveikino latvių vardu. Keating, Rochesterio apylinkės kongresmano kalbą, pasakytą Vasario 16 d. Amerikos kongreso rūmuose, perskaitė J. Morkūnas.

Kleb. kun. J. Bakšys matęs du kartus nepriklausomą Lietuvą pastebėjo visokią joje pažangą. Ragino nepamiršti savo tėvų žemės ir laisvės kovai negailėti nieko. Jautrus parapijiečiai, patriotai lietuviai, atsiliepdami į sakymo klebono raginimą, tuoj pat sumeta 1,000 dolerių, nors sa-

mas. F. Sabonis vardo legionieriai ir auxiliary uniformuoti įžengė su vėliavomis salėn. Po Amerikos ir Lietuvos himnų, p. A. Gižas viet. skyr. ALT pirmininkas trumpa kalba atidarė minėjimą ir vakarui vadovauti pakvietė p. V. Bryngą. Prel. J. Ambotas, pasveikino susirinkusius ir palinkėjo būti aktyviais ir duonniais Lietuvos laisvintojais, kaip ir iki šiol hartfordiškiai lietuviai buvo. R. Kriškiukaitis, lygiai prieš 2 metus atvykęs vas. 16 į Hartfordą pasakė patrijotišką eilėraštį.

Po to adv. Pr. Monchun — Conn. seimelio senatorius, gražia lietuvių kalba pasveikino susirinkusius ir palinkėjo neilistamai kovoti dėl Lietuvos laisvės. Į minėjimą atsilankė ukrainiečių atstovas, kuris savo kalboje pareiškė viltį, kad greitai laiku abi pavergtos

lėję galėjo būti tik apie 250 žmonių. Aukėjo ne tik tėvai, bet ir maži vaikai.

ALTO pirm. P. Narkeliūnas pranešė, kad Feliksas Šlapelis prieš kelias dienas prisiuntęs Lietuvos laisvės kovai 100 dolerių.

P. Armonas vadovaujamas choras padainavo lietuviškų dainų, kurios praskamba dainiai ir pakiliai. Pradžios mokyklos mokiniai pašoko kelis tautiškus šokių. K. Stankaitytė, Rūta Vaičiūtė, A. Balčiūnaitė ir R. Vilūnaitė padėkluoja eilėraščių. Sąjunga Ramovė pranešė, kad jie yra nutarę aukoti vienos dienos uždarbį.

Amerikos Ateitininkų S-gos valdyba nutarė Ateitininkų suvažiavimą šaukti Rochester, N. Y. rugsėjo 1 ir 2 d.

Ateitininkai ruošiasi statyti linksmą 4 veiksmų komediją "Mokyklos Draugai". Sb.—

Didžiųjų unių vadai tariai Vašingtone su kėnų tvarkytojais, kad būtų galima darbininkams algas kelti daugiau kaip 10 procentų (iš kairės į dešinę): William Green, AFL pirmininkas; M. Harrison; Eric Johnson, ekonominės stabilizacijos viršininkas; Emil Rieve, CIO tektilės darbininkų pirmininkas; George Leighty, geležinkeliečių ir J. Hayes, mašinistų atstovai.

tautos — Lietuva ir Ukraina atgaus nepriklausomybes. P. Albinos Janukevičienės pasištventimu treminiai meno mėgėjai suvaidino du scenos dalykėlius: vieną iš Kražių skerdynių, antrą — iš enkavedistų siautėjimų Lietuvoje 1941 m., pagal Jenkaus knygą "Naktis ant morų".

Kun. Vyt. Pikturna, iš Brooklyn, pasakė specialiai minėjimui pritaikintą kalbą, pabrėždamas lietuviškumo išlaikymo reikalingumą. Pertraukos metu p. Rušekienės vadovaujami skautai rinko aukas Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Buvo surinkta virš 500 dol., kurie bus pasiųsti VLIKui per ALT. Tautiškių šokių grupė, vadovaujama stud. Vyt. Saliamono, pasirodė su naujais šokiais, taip pat ir oktetas vadovaujamas stud. Jurgio Petkaičio. Adv. J. G. perskaitė rezoliucijas, kurios susirinkusių buvo vienbalsiai priimtos pasiųsti USA Prezidentui, Conn. Gubernatoriui, Lodge, N. Y. Gubernatoriui Dewey, Universiteto prezidentui Stassen, o taip pat VLIKui ir Lietuvos Nepapr. ir Įgaliotam ministeriui P. Zadeikiui.

Reikia pasidžiaugti, kad minėjime matėsi ir sesutės prancišketės, kurios yra ne tik lietuvaitės, bet ir mūsų vaikų mokytojos.

Viskas buvo gražu ir gerai, tik reikia apgailestauti, kad lietuviškas radijo pusvalandis nerado nei sekundės laiko painformuoti apie įvyksiantį Liet. Neprikl. minėjimą. Gijus.

Minėjo Vasario 16-tąją

Minersville, Pa.

Vasario 16 Minersville paminėjo šv. Pranciškaus par. mokykla. Mokyklos kiekvieno skyriaus mokiniai pasirodė su žaidimais ir dainomis. Programą parengė ir pravedė mokytojos sesers kazimierietės, pabrėždamos dienos reikšmę. Jauni artistai savo užduotį puikiai atliko.

Gražu, kad jaunajai kartai priminama jų tėvų ir protėvių žemės, laisvės, liudėsio ir kančių dienos. Tuomi mokina ma jaunoji karta mylėti, kas jų mokinių tėvams yra brangu. Kas nemylė savo tėvų žemės ir jų kalbos, tas nemylė pilnai ir savo tėvų. Gaila, kad minėjime negalėjo dalyvauti daugiau žmonių, nes minėjimas įvyko darbo metu.

NORWOOD, MASS.

• Vasario 23 dieną FBI agentai areštavo Fred Kručą, 36, gyv. 21 St. George avenue, Norwood Bank ir Banking bendrovės skyriaus vedėją. Jis kaltinamas išėikvojęs apie \$24,000. Tuos pinigų pralošęs per 15 mėnesių arklių ir šunų lenktynėse. Federalinės valdžios komisijonierius paskyrė Fredui Kručiui \$7,500 kaucijos. Fred Kručas yra antrojo pasaulinio karo veteranas.

Nenumesk perskaitęs

DARBININKO

Įduok kitam, kas jo nematė ir neskaitė.

Kokis yra didžiausias jūsų rūpestis šiandien?

Atominė bomba? Karas Azijoje? Infliacija? Be abejo, jūs esate šiais dalykais susirūpinę ir taip pat kaip atlikti savo pareigas, kad padėti šiam kraštui.

Reikia apžvelgti, kad daugiausia jūs esate susirūpinę savo asmeniais reikalais — problemomis... apie pinigus. Ar užtektinai turėsite pinigų pasiųsti savo gabų jaunui kolegijai? Ar užtektinai esi apsidraudes, kada jau nebegalėsi dirbti?

Jūs galite ką nors padaryti, kad išspręstumėte šias problemas. Jūs negalite kontroliuoti karų, padaryti krašte gerbimo nei depresijos, bet jūs žinote vieną tiesą, kad kas turi pinigų banke, daug daugiau gali atlikti, negu kuris nieko neturi, nežinantis kur kas įvyktų.

Sumažink savo rūpesčius atidarydamas indėlių sąskaitą Savings Banke. 189 mutual Savings Bankai šioje valstijoje didžiūnos gyventojų yra pasirenkami kaip taupymo įstaiga negu kur kitur. Prisijunk ir pats prie šių taupančių žmonių grupės!

The

Savings Banks

of Massachusetts

All deposits insured in full under Massachusetts laws

Lincoln

Firm: Pirkiant Karą.
Atsilankyk Pas Mus.
Atidaryta Vakara.

Mercury

Tel. 8-1340

MAHONEY & FAY, INC.

119 Belmont St.,
Brockton, Mass.

ŠACHMATAI

—veda K. Merkis

□ New Yorko LAK turnyre, Edvardas Stakys, buv. Bostono lietuvių komandos dalyvis, stipriai pasivarė pirmyn. Jis jau turi 11-0 taškų ir lipa ant kulnų Juozui Repečkai, kurio pasekmė yra 12-0. Toliau seka Z. Merkevičius 10-3, M. Paškevičius 7-0, St. Trojanas 6-5, J. Galminas 6-6, V. Kondrotas 5½-5½, Iz. Vilpišauskas 5-5, Sukys 4-5 ir kt. mažiau.

□ New Yorko lietuvių komanda į Bostoną atvyks kovo 3 d., lydimą LAK sporto vadovo A. Vakselio. Šeštadienio vakare svečiai išbandys savo jėgas su Bostono lietuvių ant 8 lentų, o sekmadienį su jungtomis pajėgom draug su bostoniešiais rungsis su Boylston Chess klubu ant 15-16 lentų. Rungtynės bus Boylston klube 1 v. p.p.

□ Bostono komanda prieš New Yorko lietuvių bus sudaryta iš šių žaidėjų: K. Skėma, K. Merkis, A. Keturakis, V. Kubilius, P. Kontautas, J. Starinskas, K. Balta, V. Vilutis.

□ K. Skėmos similtanas Brattly klubo nariams įvyksta vasario 26 d. 7 v. v. Phillips Brooks House, Harvard Yard, Cambridge.

□ Rob. Reddy išrinktas Massachusetts Chess Ass'n pirmininku. Naujuoju Tournament Director bus Nitzche. Per MSCA metinį suvažiavimą buvo pabrėžtas Bostono Lietuvių šachmatininkų klubo aktyvumas. Naujieji Bostono čempionai Skėma ir Minor klasėje Kontautas yra Lietuvių klubo nariai. Merkis laimėjo Massachusetts speed champion vardą. Lietuvių ko-

manda sekmingai dalyvauja Metropolitan Lygoje.

□ Bostono B. klasės nugalėtojai (iš 11 komandų): 1. Quincy klubas 9-1 taškų, 2. Harvardo universitetas 8½-1½, 3. Arlington 8-2, 4. Bostono universitetas 8-2.

□ Chicago's Grandis, vasario 17 d. pradėjo savo turnyrą. Dalyvauja 10 žaidėjų. Vadovu pakartotinai išrinktas Vl. Karpuska, pavaduotoju — St. Antanaitis.

□ Australijos pirmenybės prasidės balandžio 16 d., Brisbane. Jose dalyvaus buv. Pietų Australijos meisteris Romanas Arlauskas.

□ Australijos korespondencinėse pirmenybėse R. Arlauskas įveikė pirmąjį priešininką Salm'a. Queensland provincijos čempioną.

□ Melbourne R. Arlausko similtanas duotas vietos lietuviams baigėsi šitaip: +13=1.

DEKUI! DEKUI!

Šie žodžiai veržiasi iš mūsų širdžių Philadelphiajose mėmams ir geradariams rūmams Villa Juozapo Marijos Bunco Party, sausio 21 d. Jau ne pirmas kartas, kad mums tenka pasidžiaugti mūsų geradžių prietelių duosnumu ir gerumu. Štai neperseniai mūsų gerieji prieteliai surengė didelę Bunco Party ir visą pilną skyrė Villa Juozapo Marijos Akademijai.

Giliausią padėką reiškiamo rengimo komisijai, o ypač pirmininkei poniai A. Gilienai ir josios padėjėjoms: p-lei J. Markūnaitėi, p-niai S. Markūnienėi, p-niai Jakelwicz, p-niai W. Yext, p-niai S. Mankus, p-niai M. Fieldler, p-niai A.

(candy-coated puffed wheat cereal).

Dvynukės yra ir panašios ir vienodai skaniai valgo

Jurgaitis, p-niai A. Cheleden ir p-niai E. Kapuscinskis. Mes gerai suprantame kiek daug brangaus laiko ir pasiaukojimo ši komisija įdėjo į šį darbą. Dėl jų trūso vaisiai buvo stebėtini.

Dėkojame visiems ir visoms aukojusiems dovanas ar pinigų ir kurie atsilankė į šią pramogą ir gausiai parėmė. Komisijos ir dalyvavusių bendros jėgos davė tikrai gražaus pelnos.

Dėkingumo žodį AČIU jungiame su Dieve laimink Jus. Mes giliai įvertiname Jūsų darbą ir gilią užjautimą mūsų reikalų ir ypač Jūsų didį nuosirdumą. Melsime Viešpatį, kad atsilieptų jums daugia. Iš dieviškosios Jėzaus širdies teisišlieja gausus šaltinis malonių ir palaimos, o Jūsų kilnios širdys tepajunta tą šventą džiaugsmą, kuris viešpatauja gailestingose širdyse. Jūs ir Jūsų reikalai bus nuolat minimi Seselių maldose.

Sv. Kazimiero Seserys, Juozapo Marijos Viloje.

Dėkingumas yra pirmoji mūsų pareiga.

Sv. Ambrozijus

ATVYKO

Apie 1951 m. vasario 16 d. laivu "General Muir" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Abromaitis, Gerhardas; Brockton, Mass.

Adomaitis, Vincas, Mary; Pana, Ill.

Asmutaitienė, Magdalena; Omaha, Nebr.

Brazys, Pranas; Chicago. Čibirka, Jonas, Elena, Romanas, Petras; Detroit.

Franckevičius, Domininkas, Elena; Chicago.

Gaidelis, Viktoras, Alfrede; Chicago.

Gutauskas, Vaclovas; Oak Park, Ill.

Jankauskas, Feliksas, Galina, Egidijus; Detroit.

Juknevičiūtė, Elena; Chicago, Illinois.

Karpavičius, Aleksandras, Bronislava, Danutė, Rimand, Birutė; Brooklyn.

Karsokas, Jonas; Girardville, Pa.

Klaupa, Jurgis, Marė, Hilda, Dovas, Erika; Catawba, N. Carolina.

Labrancas, Jonas; Chicago. Lukšas, Jonas, Pranciška, Antanas; Rumford, Maine.

Velykų Margučiai vaikučiams tremtyje

Beveik kiekvienais metais kai kuriose Amerikos lietuvių mokyklose vaikučiai prisimena tremtyje esančius lietuvių vaikučius ir stengiasi Velykų švenčių proga juos apdovanoti velykiniais margučiais — dovanėlėmis, skanėniais ir kitais daiktais.

Siemet artinantis Sv. Velykoms, neabejoju, kad Amerikos lietuvių mokyklų mokiniai taip pat prisimins ir esančius varge lietuvių vaikučius Vokietijoje, Austrijoje ir kituose Europos kraštuose.

Gailestingumas yra viena didžiųjų žmogaus dorybių, kuri skiepia artimo meilę.

Jūsų broliukai ir sesutės užjūriuose nėra toki laimingi, kaip jūs šiame krašte; jie neturi ir negali šventėms gauti tiek skanėnių ir margučių kaip jūs; jie džiaugiasi gavę sotų kšną ar šiltesnį drabužį. Jų tėveliai negali juos aprūpinti būtiniausiais daiktais, nes patys neturi ir negali jų gauti.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.

105 Grand St., Brooklyn N. Y.

Kan. Prof. J. B. Koncius, BALF Pirmininkas.

Majauskas, Julija; Shenandoah, Pa.

Motuzienė, Ieva; Chicago. Narkūnas, Stasys, Helena; Chevy Chase, Md.

Palionis, Tadas; Ridge-wood, N. Y.

Paulauskas, Kazys, Izabelė; Philadelphia, Pa.

Prapuolienis, Vytautas, Margareta, Horst, Kazimieras; White Plains, N. Y.

Preiss, Emanuel; Manchester, N. H.

Puzinkevičius, Kazys, Olga, Birutė, Vanda; Pittsburgh.

Rauba, Vincas, Agota; Rudzevičius, Albinas; Chicago, Ill.

Sandanaivičienė, Pelagia; S. Boston, Mass.

Šimkinas, Stanislausa, Loreta, Robertas, Remigijus, Henrich; Phila., Pa.

(Nukelta į 8-tą pusl.)

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBIA MOTINŲ SVČ.

Pirmininkė — Eva Marišienė, 425 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SOuth Boston 8-1298.

Vice-Pirmininkė — E. Galiniūnė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stefanija Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Tel. SO-8-6029.

Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO-8-0948.

Izdavininkė — Ona Siaurina, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardarė — M. Matejošienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio. 7:30 v. rykare. Parapijos salėje 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolo raštininkę

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 484 Sixth St. So. Boston, Mass.

Protokolo Rašt. — Kazys Rusteika, 206 L St. So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaša, 440 E. Sixth St. So. Boston, Mass.

Izdavininkas — Stasys K. Griganičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.

Maršalka — Jonas Zatkis, 22 Beethoven St., Roxbury, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St. So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolo raštininkę

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savirinkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką

Piknikams, Vestuvėms,

Krikštynoms ir Visokiems

Parėngimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

IVAIVOS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. SO 8-0948

Res. 37 Oriole Street,

WEST ROXBURY, MASS.

Tel. PA — 7-1233-W

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka.

Atneškite baltinius mums ir

kai bematant išskalbsime

gerai ir pigiai.

South Boston, Mass.

396 W. Broadway,

Lietuvis Charles J. Kay, sav.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermainis Dykal

Tel. SOuth Boston 8-2590

AVenue 2-2484

CASPER

Funeral Home

187 Dorchester Street

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERIS)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuoja

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermainis Dykal

Tel. SO 8-1437

SOuth Boston 8-3960

The new FORD

Tai yra vėliausias Fordas 1951 m. grožio šeimai! Pamatys pripažinti, kad jis yra mažiausias karas ant kelių. Bet jūs pabandykite Victoria vairuoti, tuomet įsitikinsite kaip jis yra saugus ir kaip malonu su juo važiuoti. Turite pasirinkimą 5 spalvų, du yra dvigubos spalvos kombinacija.

It's smart as a Convertible...

yet snug as a Sedan!

JIS TURI V-8 JEGA — PASIŲ FORDOMATIC VAIRAVIMĄ!

Grožis ir patogumas tai dar neviskas ką turi Victoria! Jūs rasite, kad jis turi tokio pat stiliaus liniją, ką turi geriausi Amerikos karai... eina švelniai, turi V-8 jėgą. Tas labai sutampa gasolina. Jūs rasite, kad automatiškas vairavimas yra vienas puikiausių su nauju Fordomatic!

*Fordomatic Drive, white sidewall tires optional at extra cost.

Come in and see this thrilling car!

Custom Interiors "Color-Keyed" to Body Colors

The Victoria is offered in three harmonizing interior trim schemes. These new Craftwood leather and Vinyl upholstery combinations—like all interior fittings—are carefully custom-blended with exterior colors.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

BOSTONO ŽINIOS

Švęskime šv. Kazimierą. Šv. Kazimieras šiemet išpuola šventadienį, būtent pirmą mėnesio sekmadienį. Tad pasistenkime visi ateinančią sekmadienį pasimelsti prie savo tautos šventojo Kazimiero prašydami Jo užtarimo mūsų tautos reikalų pas Dievą. Stenkimės visi tą dieną eiti prie šv. Sakramentų, išklausti šv. Mišių ir pamokslų.

Išpažinčių bus klausoma ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį per šv. Mišias, 3 val. po pietų ir 7:30 vak.

Šv. Kazimiero pagerbimas

South Boston katalikiškas jaunimas rengia ypatingą šv. Kazimiero pagerbimą. Lietuvos Vyčiai, Ateitininkai ir Skautai, gyvenantieji So. Boston'e, susitarė bendrai (sekmadienį, kovo 4 d.).

40 val. atlydai

Kovo mėn. 9 dieną 8 val. ryto mūsų parapijos bažnyčioje prasidės 40 valandų adoracija. Adoracija - atlydai užsibaigs kovo mėn. 11 d. 3 val. po pietų.

Paliuosuoja nuo pasninko ir abstinencijos

Bostono Arkivyskupas, atsižvelgdamas į didelį susirgusių skaičių ir norėdamas kitus apsaugoti nuo susirgimo, panaikino Gavėnios pasninką ir abstinenciją. Taigi, mėšos negalima valgyti tik penktadieniais, o kitomis dienomis galima valgyti tiek, kiek kas nori ir kiek kartų nori.

Praneškite klebonijai

Jei kas žinotų kur kokį laisvą butą ir laisvą kambarį, yra prašomas pranešti klebonijai.

Sąlygos šv. Metų atlydams

Šv. Tėvas paskelbė, jog šventųjų Metų atlydus bus galima pelnyti visus šiuos 1951-ųjų metus ir visose katalikų bažnyčiose, tik reikalinga išpildyti nustatytas sąlygas. Bostono Arkivyskupas bostoniečiams nustatė šias sąlygas: 1. Atlikti išpažintį ir priimti šv. Komuniją (Velykinė išpažintis ir Komunija neįsiskaito). 2. Aplanuoti keturias bažnyčias.

Bostoniečiai privalo aplanuoti šias keturias bažnyčias: a) savo parapijos bažnyčią, b) St. Clements Eucharistic Shrines, kampas Boylston St. ir Ipswich St. prie Massachusetts Station. c) St. James (šv. Jokūbo), Harrison Ave., d) Katedrą.

Lankant šias bažnyčias reikia sukalbėti 5 kartus Tėve Mūsų; 5 kartus Sveika Marija ir 5 kartus Garbė Dievui Tėvui; šv. Tėvo intencija sukalbėti 3 Tėve Mūsų, 3 kartus Sveika Marija ir 3 kartus Garbė Dievui Tėvui.

3. 1 kartą Tikiau į Dievą Tėvą, 3 kartus Sveika Marija ir po kiekvienos Sveika Marija pridėti: "Karaliene Taikos, melski už mus" ir visas maldas užbaigti šia malda: "Sveika Karaliene, Gailestingumo Motina..."

Ligonijai, kurie negali atlikti bažnyčių, gali gauti pakeitimus. Reikia tuo reikalu kreiptis į savo dvasios vadą.

Kun. P. Virmauskio sveikata gerėja ir jis žada šv. Kazimiero dieną švęsti klebonijoje.

Vietinė anglų spauda

"The Boston Daily Globe", "The Boston Post" ir kiti laikraščiai savo vasario 19 d. rytinėje laidoje parašė apie Lietuvos nepriklausomybės 33-jų metų sukakties minėjimą, pažymėdami, kad minėjime publika skaitlingai dalyvavo.

Pulk. A. Andriusaitis dirba Syracuse, N. Y.

Bostone ilgą laiką gyvenęs gen. št. pulk. A. Andriusaitis gavo kvietimą iš Syracuse universiteto dėstyti rusų kalbą ir jau kuris laikas ten dirba. Šeima dar tebegyvena Bostone. Džiugu, kad iš tremties atvykusiam pasisekė geriau įsikurti.

Vladas Puškorius Bostone

Ilgametis Kauno Valstybės Teatro aktorius ir solistas Vladas Puškorius iš Brocktono persikėlė gyventi į Bostoną.

Ateitininkai dirba

At-kai sendraugiai Bostone šiais metais numatė ruošti eilę paskaitų apie garsiąsias enciklikas ir taip pat plėsti viešą kultūrinę veiklą. Valdys šiais metais tokios sudėties: kun. A. Kontautas - dvasios vadovas, St. Lušys - pirm., dr. P. Kaladė - sekrt., V. Girnyte - kasin.

At-kai moksleiviai kiekviena savo susirinkime iš eilės susitarę skaito įdomius referatus. Paskutiniame susirinkime referatą apie religijos vertę skaitė Nikolskytė ir apie tautinį mūsų atgimimą ypač gerai paruoštą referatą skaitė Skudžinskaitė. Moksleiviams at-kams po susirinkimo kun. A. Kontautas parodė filmą apie šv. Mišių auką ir davė atitinkamus paaiškinimus. Dabar moksl. at-kų pirmininku yra Vil. Vaitkevičius. Juos globoja dr. J. Leimonas ir p. St. Leimonienė. Moksleiviai at-kai šiuo metu perima ir numato išplėsti spaudos kiosko veikimą.

Jauna Baškių šeima

Susilaukė dukters, kurią šeštadienį, vasario mėn. 24 d. kun. Kazys Mažutis pakrikštijo Nijolės Juditos vardu. Krikšto tėvai buvo Apolinaras Treinys ir p-lė Danguolė Lormantaitė.

Juozas Kavolinas

Vasario 21 d. mirė Juozas Kavolinas, gyv. 256 W. Third St., So. Bostone. Iškilmingai palaidotas šeštadienio rytą, vas. 24 d., iš šv. Petro lietuvių par. bažnyčios šv. Benedikto kapuose.

Velionis paliko nuliūdusias dukteris - Mrs. Marijoną Hendrickson ir Elena Kavolinkaitę. Buvo pašarvotas Juozo Kaspero laidotuvių koplyčioje.

● Nepamirškime ligonių ir senelių, pasiūkusių Vokietijoje. Adresai gaunami pas kun. Kazį Mažutį So. Bostone.

Mirus mano mielam Dėdei

Jonui BRATENUI

Jo mylimai žmonai Mortai, dukteriai Anėlei Januškevičienėi ir sūnui Povilui reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Antanas Užabalas.

Arkivyskupas prašo

visų katalikų, kad visi jau pradėtų rinkti seną popierį. Arkivyskupas pasiūlymą žmones, kurie tą popierį iš gyventojų surinks. Rinkimas prasidės balandžio mėn. 1 dieną. Smulkesnį rinkimo planą paskelsime vėliau. Jau šiandien pradėkime taupyti senus laikraščius.

Latvių koncertas

S. m. vasario mėn. 24 d., šeštadienį, Bostono latviai tremtiniai buvo surengę solistės Ksenijos Brontes koncertą Dudley baptistų bažnyčioje. Programa buvo labai įvairi ir turininga. Ją sudarė latvių kompozitorių dainos ir operos arijos. Akompanavo lietuvių pianistė S. Levickienė.

Karolina Šejeffkienė

Vasario 16 d. mirė Karolina Šejeffkienė, gyvenusi 21 Loring St., So. Bostone. Iškilmingai palaidota pirmadienį, vasario 19 d. iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose. Velionė buvo pašarvota D. A. Zaletskų, laidotuvių koplyčioje. Palaidojimu rūpinosi p. Jonas Kas (Kazmauskas).

Velionė buvo pavyzdinga lietuvių katalikė ir stambi lietuvių katalikų spaudos, ypač "Darbininko" ir katalikiškų įstaigų rėmėja. Paliko nuliūdusią motiną, daug artimų draugų - Bostone, Worcesterį ir kitur.

Jonas Bratėnas

Vasario 18 d. mirė Jonas Bratėnas, gyv. 27 North Monroe terr., Dorchester. Iškilmingai palaidotas vasario 21 d. iš šv. Petro lietuvių par. bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose. Paliko dideliame nuliūdime žmoną Mortą (Vileišytę) Bratėnienę, sūnų Povilą ir dukterį Anelę Januškevičienę.

Velionis buvo pašarvotas D. A. Zaletskų, laidotuvių direktorių, koplyčioje.

Magdalena Jezukevičienė

Vasario 19 dieną mirė Magdalena Jezukevičienė, gyv. 403 E. 7th St., So. Bostone. Iškilmingai palaidota vasario 22 d. iš šv. Petro lietuvių par. bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose. Velionė paliko nuliūdusius vyrą Petrą Jezukevičių, sūnų Juozą ir dukterį Mrs. Nellie Leary. Buvo pašarvota D. A. Zaletskų laidotuvių koplyčioje.

Zosė Jagminienė

Vasario 10 d., 1951 m. mirė Zosė Jagminienė 77 m., gyv. Dorchester, Mass. Velionė buvo kilusi iš Lietuvos, Užvenčio parapijos. Amerikoje išgyveno 50 metų. Iškilmingai buvo palaidota vasario 13 d. iš šv. Petro parapijos lietuvių bažnyčios Kalvarijos kapuose. Šv. mišias atnašavo velionės pusbrolis, Norwoodo kleb. kun. F. E. Norbutas. Pašarvota buvo D. A. Zaletskų laidotuvių koplyčioje.

Paliko nuliūdusius sūnų Juozą ir dvi dukteris - Evą Kisieliene ir Oną Stiklorienę, seserį Stasę Bergvainienę ir brolių H. J. Balutį, penkis anūkus ir tris proanūkius.

Velionės šeima dėkoja kun. Norbutui, visiems giminėms bei draugams už šv. Mišias, gėles ir palydėjimą į kapus ir taip pat laidotuvių direktoriui D. A. Zaletskui.

ALT Vasario 16-tos minėjimas Cambridge, Mass.

Šiais metais Vasario 16 d. minėjimas, kurį suruošė Amerikos Lietuvių Tarybos Cambridge skyrius, įvyko Roberts School auditorijoje, vasario mėn. 11 d. 2 val. po pietų. Susirinko virš 220 žmonių. Minėjimą atidarė ir oficialią dalį vedė ALTO Cambridge skyr. pirm. J. N. Turauskas. Garbės prezidiume Cambridge miesto Mayoras Mr. Crane ir draugijų atstovai. Pirmininkas perskaitė rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta. Ši rezoliucija bus pasiūsta atitinkamiems valdžios pareigūnams. Po rezoliucijos pirmininkas pakvietė miesto mayorą tarti žodį.

Mr. Crane savo ilgoj ir įdomioj kalboje pasidžiaugė savo ribose gyvenančiais lietuviais kaip pavyzdžiais Amerikos piliečiais ir darbščiais sąžiningais žmonėmis. Pereidamas į dabartinius pasaulinės politikos įvykius, užkomentavo, kad Amerikos Jungtinės Valstybės nėra pamiršusios Lietuvos valstybės reikalų ir kada ateis laikas visuomet pagelbėti lietuviams atstatyti savo teisėtą Lietuvos nepriklausomybę. Jo kalba buvo sutikta karštais plojimais.

Sekantis kalbėjo knygnešio sūnus, K. Bielinis. Jis savo kalboje nušvietė išlaikytų po pasaulį lietuvių reikšmę ir priminė pareigą Tautai ir valstybei. Paskutiniuoju kalbėjo J. Audėnas. Jis nušvietė prieškarinės Lietuvos laikų žemės ūkio politiką ir dabartinį bolševikų nuturtą Lietuvos ūkį. Jis apibūdino dabartinę Lietuvos ūkininko tragediją.

Po trumpos pertraukos įvyko meninė dalis. Solistė p. V. Barmienė iš Dorchester, Mass. su dideliu pasisekimu išpildė keletą lietuvių liaudies kurinių. Jai akompanavo p. Kaupas, taip pat iš Dorchester, Mass. Mokinė Irena Freimanaitė deklamavo eilėraščių. P-nia A. Daukantiene (tremtinė) deklamavo St. Santvaro eilėraštį "Kovojo už Laisvę". Tuo buvo baigta programa.

Meninės programos asistentu buvo p. J. Ambrozaitis. Per minėjimą surinkta aukų dėl Lietuvos išlaisvinimo \$78.89. Šios aukos su kitomis ALTO surinktomis aukomis bus pasiųstos ALT Centriui. Aukotojų pavardės ir aukos bus paskelbtos spaudoje.

J. S. Aras.

Moko muzikos

P-nia A. Daukantiene baigusi Lietuvoje - Kaune, konservatoriją yra didelė muzikos mylėtoja. Tadgi turėdama laisvo laiko, ne tik savo vaikučius moko pianu skambinti, bet duoda pamokas ir kitiems pagal susitarimą. A. Daukantiene, kuri beveik prieš metus atvyko iš tremties yra viena iš tikrai gabių pianisčių. Sveikiname.

● Federacijos Seimelio ir šv. Kazimiero šventės proga kovo mėn. 4 d. Cambridge 10 valandos pamaldų metu kalbės kun. K. Mažutis.

ATVYKO

(Atkelta iš 7-to pusl.)

Sutkienė, Petronėlė, Mėta, Elena į Hartford, Conn.

Šventoraitis, Vytautas, Kazimieras, Egidijus, Saulius į Rochester, N. Y.

Uginčius, Bronius į Detroit. Valuckas, Pranas į San Francisco, Calif.

Varkulevičius, Albertas, Ona į Cobleskill, N. Y.

Voras, Stasys, Ona, Stasys, Klemutė, Vytautas į Chicago. Žemaitaitis, Jonas, Marta, Ella, Martynas, Selma, Edith, Irmgard, Augustas į New York, N. Y.

Mirė

Vasario 11 d. mirė a. a. Monika Žilionienė. Velionė vasario 14 d. iš N. P. bažnyčios palaidota Cambridge kapuose. Paliko nuliūdusius du sūnus - Feliksą ir Petrą; dvi duk-

Dabarties Pastabos

- Nauja kryptis tautinių švenčių programai
- Šokiai, šokiai ir šokiai...

● Rašytojas Stasys Santvaras įgalino Bostono lietuvių atšvesti Vasario 16 d. šiemet kitaip, negu kitais metais. Jo parašytas veikalas, labai puikiai aktorius H. Kačinsko ir jo dramų studijos mokinių bei muz. J. Kačinsko choro atliktas, nukėlė mus į praeities Lietuvą, į jos dabartines kančias ir į ateities perspektyvas. Po tokio vaidinimo kalbėti daug nereikėjo. Džiugu, kad žymus rašytojas ėmėsi tokios misijos. Svarbu, kad ligi kitų minėjimų tas veikalas jau pasiektų visame laisvame pasaulyje išbarstytus lietuvius. Reikėtų rasti galimybes jį atspausdinti kokiame periodiniame leidinyje arba atskira knyga.

● Skaityk kokios nori organizacijos laikraštį, klausyk radijo pranešimus. Kiek daug ten kalbama apie šokius: šoka lietuviai Amerikoje. Šoka jie per tautines šventes, šoka gavėnijoje. Šokiai rengiami biznio sumetimais. Juos rengia ir ne katalikai ir katalikai, nesvarbu kokių laikų. Keista, kad tuo klausimu nesigirdi tvirtesnio dvasininko pasisakymo. Argi gavėnios papročiai Amerikos katalikų nepripažįstami? O gi tautinių švenčių proga argi tinka šokti? Kas buvo paskutiniame Vasario 16 minėjime Bostone, ar sutiks, kad po tokio minėjimo tinka linksminintis? Daugeliu atvejų tokie dalykai atsitinka dėl per lengvo būdo, dėl neapsižiūrėjimo. Ne visada ir ne iš visko galime daryti biznį. Kartais reikia ir susikaupti. Pasakysite, kad Amerika laisvų kraštų, kas nori gali šokti, kas nenori - gali neiti. Taip tai taip, bet vis dėlto laisvė negali išvesti į palaidumą. Mums lietuviams, kokių pažiūrų bebūtume, per daug šiuo metu linksminintis nedera. Geriau sunaudokime kiekvieną galimą progą susikaupimui, Tėvynės likimo apsvaistymui.

K. Mockus.

Faustas Kirša šventė gimtadienį pas skautus

Poetas Faustas Kirša yra lietuvių skautų bičiulis bei veikėjas, Lietuvių Skautų S-gos Tarybos narys. Vasario 17 d. jaukiame sktn. V. Barmienės bute buvo gražiai atšvęsta jo 60-ties metų sukaktis. Pobūvyje dalyvavo Bostono skautininkų ramovės, akad. skautų sąjūdžio ir abiejų vietininkų atstovai. Sukaktininką sveikino pasktn. E. Gimbutienė ir sktn. prof. Ig. Končius.

Sukaktininkas, dėkodamas už jo gimtadienio atžymėjimą, pabrėžė skautiškojo obalsio - DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI - tvirtumą ir prasmingumą. Kartu ragino skautišką jaunimą, ypač dabar tremtyje, kuo daugiausiai aukotis Tėvynei.

Didelį džiaugsmą visiems to pobūvio dalyviams F. Kirša suteikė, paskaitydamas - "LAISVĖS PRARADIMAS" - ištrauką iš "Pelenų" 3-čioios knygos. Visi, tartum užburti, nutylo, o nuostabūs vaizdai iš pačios poeto širdies plaukte plaukė klausančiųjų tarpan. Jam įteiktas kulkas sveikinimo raštas, perrištas tautinių raštų juostele.

Sktn. V. Barmienė padainavo tris F. Kiršos kurinius -

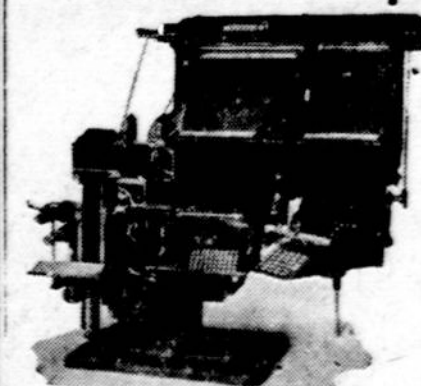
● "GEDIMINO SAPNAS"

Bostono liet. jaunėsn. skautės ir skautai vasario 18 d. per Lietuvių Radijo programą vaidino "Gedimino Sapną" - ištrauką iš Balio Sruogos knygos "Giesmės apie Gediminą". Tą dieną pasitaikė lietingas oras, tačiau mažieji vaidintojai atliko savo gerąjį darbą Tėvynei ir įtikinančiai vaidino. Režisavo vyr. sktn. L. Čepienė.

Jaunesn. skautės ir skautai yra labai dėkingi savo bičiuliams p. dr. Br. Kalvaičiui ir p. S. Minkui bei psktn. K. Kasperavičiui, kurie juos nuvežė savo automobiliais radijo stotin ir iš ten parvežė į pamaldas šv. Petro bažnyčion.

G. J.

Atliekame Spaudos Darbus

Laikraštis "Darbininkas" turi įrengs modernią spaudą, kurioje atlieka įvairiausius spaudos darbus, skubiai ir nebrangiai.

SPAUSDINAME:

knygas, pemsletus, atvirutes, konstitucijas, plakatus, tikietus, vizitines korteles, parengimų programas, įvairius cirkuliorus, laiškus antraštes, konvertus, vestuvių pakvietimus ir kitokius spaudos darbus.

Visais reikalais kreipkitės:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.